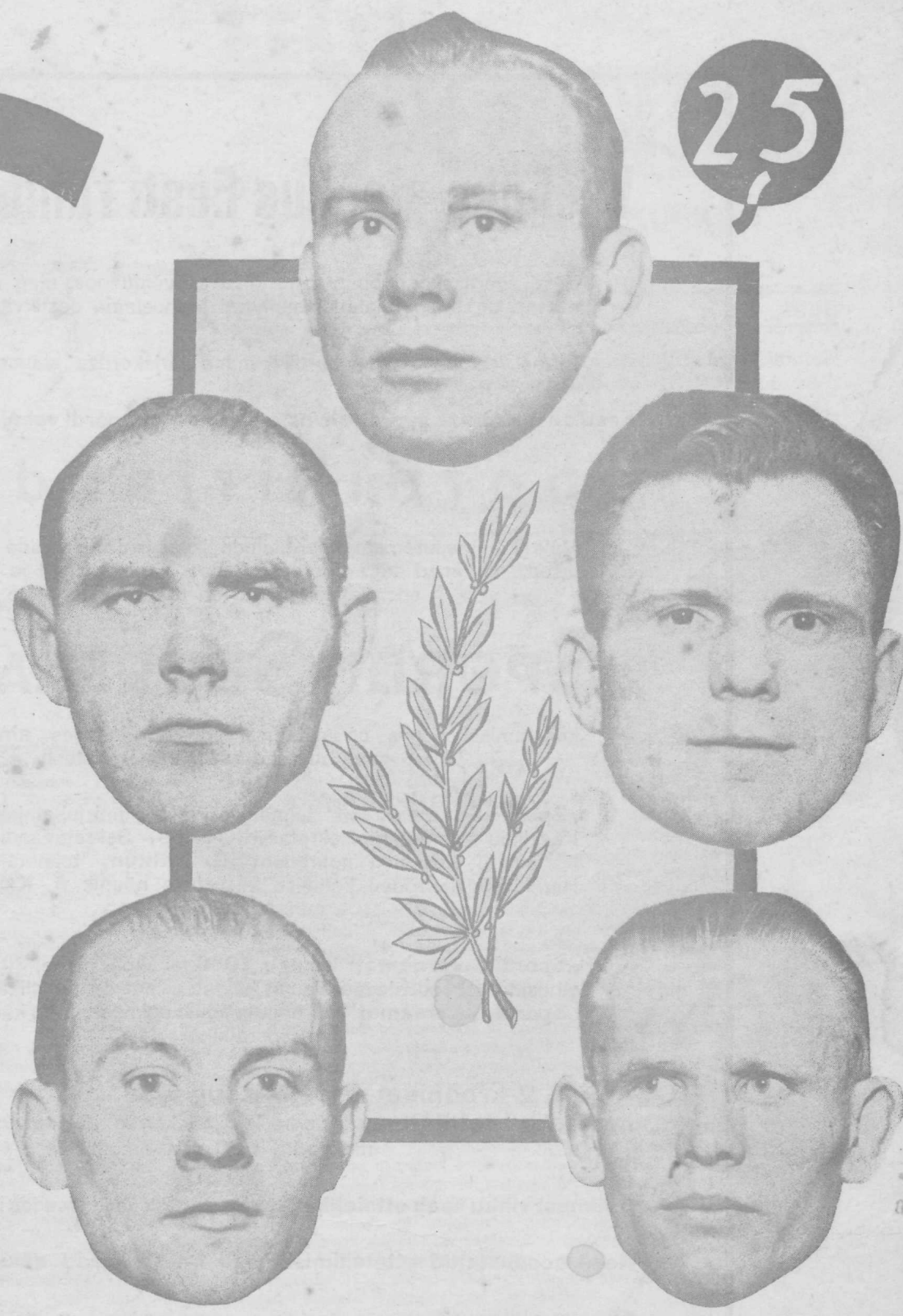

EESTI

25
/

S

PORDILEHT

Veel üks ala, kus Eesti rühib esirinda

Eesti sportlaskond on praegu jätkuvas võiduhoos, ning mitmedki suurrahvad on erispordialadel sunnitud tunnustama eesti värvide üleolekut

Praegu seisab eesti spordiliikumine järjekordse suursaavutuse lävel:

Eesti on nihkumas spordirahvaste esirinda ka spordi vaimlise ala viljelemises

s p o r d i k i r j a n d u s e s

Meie kõigi suuremate spordiliitude ja organisatsioonide juhtivad tege-
lased, tuntumad tegevspordilased, spordieriteadlased ja treenerid ning
spordiajakirjanikud on rakendunud tööle

„SPORDI SUURRAAMATU“

koostamiseks, mis on maailma spordikirjanduses **ainulaadne** teos
oma suuruse käsitlusviisi poolest

„Spordi Suurraamatu“ toimetuse kolleegiumi juhatajaks on E. Spordi
Keskliidu esimees riigisekretar **K. Terras**. Sekretariaadi moodustavad:
E. Spordi Keskliidu noortejuht **G. Kalkun**, toimetaja **H. Mikkin**,
Haridusministeeriumi kehalise kasvatuse nõunik **A. Kalamees** ja toi-
metaja **V. Raudsepp**

„Spordi Suurraamat“ ilmub u. 3000 leheküljelisena, 30 terviklikus eri-
vihus, mis moodustavad 5 suurt köidet. Teos on rikkalikult illustreeritud
„Spordi Suurraamat“ on oma tellimistingimuste tõttu kättesaadav igale
spordihuvilisele

**Ainult 2-kroonise sissemaksuga saab juba „Spordi Suur-
raamatu“ tellijaks**, kusjuures iga järjekorras väljaantava 25 vihu eest tuleb
maksu kr. 1.80 vihu ilmumisel

5 viimast vihku saab ettetelliija tasuta. Ühekordselt tasudes maksab teos kr. 41.—

Need soodustatud ettetellimishinnad on maksvad ainult 24. detsembrini

Tartu, Ülikooli 18
Tel. 4-35, 4-29,
4-49, 15-51

K/ü. „LOODUS“

Tallinn, Kinga 6
Tel. 411-91. 411-92

Posti jooksev arve 20-55

E. Spordilehe käesoleva numbril kaanepildil on toodud viis meie võidukat maadlejat Eesti-Saksa maavõistlusel. Ülal J. Koikas, keskel A. Neo ja V. Roolaan, all A. Toots ja M. Maiste.

EESTI SPORDILEHT

SPORDITEADUSLIK KUUKIRI

19. AASTAKÄIK

Nr. 11

NOVEMBER

1938

Eesti Spordileht ilmub Eesti Spordi Keskliidu väljaandel iga kuu 20. päeval. **Toimetus ja talitus:** Tallinn, Harju 48-6. Tel. 444-28. Talitus avatud iga äripäev kl. 9—3.

TELLIMISHIND: aastaks 3 krooni, 1/2 a. 1 kr. 50 snt., 1/4 a. 75 snt.

Välismaale aastaks 5 krooni, 1/2 a. 2 kr. 50 snt., 1/4 a. 1 kr. 50 snt. Tellimiste vastuvõtm. talituses, kõigis postkontorites ja ajakirjanduse kontorites.

Toimetaja: **AADU ADARI.**

Helsingi olümpiapropoganda on alganud

Soome on juba alustanud Helsingi olümpia propogandat ka välismaal. Soome olümpiakomitee esindajana on sooritanud pikemad reisimatkad Skandinaaviasse, Kesk-Euroopasse, Inglismaale ja Balti riikidesse Erik von Frenckell, kes meigi spordiliikumise juhtidele on hästi tuntud tegelane. Tallinna külastas ta 12. ja 13. novembril, saadetuna ltn. Sven Lindgrenist, kes on olümpia-pääsmete müügi peakorraldaja. Tallinnas viibis von Frenckell Eesti olümpiakomitee külalisena. Esimesena tegi külaline viisi me olümpiakomitee esimehele vägede ülemjuhatajale kindral J. Laidonerile. Pärast seda visiteeris veel teedeministrit N. Viitakit ja välisministrit K. Selterit. Pikem nõupidamine oli tal Eesti olümpiakomitee liikmetega, mille lõpus külalise auks anti eine. Öhtul olid Soome saatkonda palutud kõik meie sporditoimetajad, kellele von Frenckell andis lähemat informatsiooni oma külaskäigu eesmärgist ja ülesannetest. Kuna päevalehed on tema jutujamamise täielikult avaldanud, piirdume siinkohal sellel lühemalt.

Kuna Eestis ollakse väga huvitatud, kas Helsingi olümpiakavasse võetakse ka korvpall, siis sporditoimetajad pöördusid vastava küsimusega von Frenckelli poole. Viimane vastas, et sellele täpse vastuse andmine ei kuulu tema volituste hulka, kuid rõhutas, et korvpalli olümpiakavasse võtmise ettepanekuga on temale esinenud rida riike. Sellega tulevat arvestada. Von Frenckellil oli juhus esmakordselt näha korvpallimängu just äsjalõpetatud reisi vältel, ja talle olevat see mäng väga meeldinud.

Olümpia-jalgpalliturniiri korraldamise suhtes olid von Frenckellil Pariisis pikemad läbirääkimised FIFA presidendi Jules Rimet'ga. Üksikasjalisem kava pole veel välja töötatud, kuid juba praegu võivat kindel olla, et osavõtjate arv turniirist kujuneb veidi suuremaks kui Berliini olümpial. Olevat oodata kuni 20 osavõtjat. Kõige suuremaks saavutuseks tuleb pidada seda, et ka Inglise on vastu võtnud kutse esineda Helsingi olümpiaturniiril! Lõuna-Ameerikast tulevat kolm meeskonda. Kes nimelt, see selgub edaspidi. Läbirääkimised on praegu käimas. Edasi rõhutas von Frenckell seda, et Soome lähematel naabritel on hea võimalus end juure maavõistlusteks kutsuda olümpiale sõitvaid rahvusmeeskondi. Teatavasti vabaneb juba esimese ringiga pool

kõigi osavõtjate rükkide arvust. Nende hulgas võib olla ka paremuselt maailma teine meeskond, kui ta loosiga satub kohe kokku maailma parimaga.

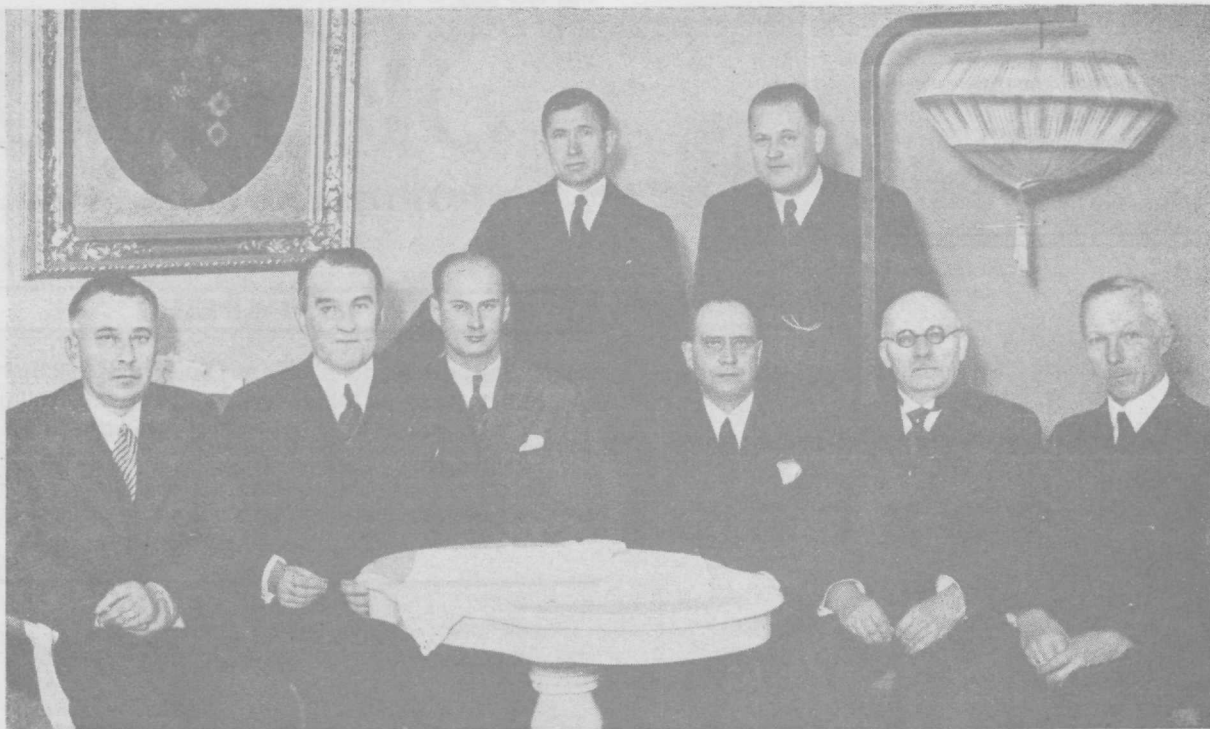
Edasi rõhutas von Frenckell suurt olümpiakülaliste voolu Helsingisse. See võimaldab arendada turismi ka Soome naaberriikides. Kui need kümned tuhanded, kes tulevad Helsingi olümpiale, peatuksid ainult Soomes, siis oleks Soome neist üleküllastatud. Seepärast on juba soomlastegi soov suur osa turiste juhtida naaberriikidesse. Von Frenckell näeks ette nii, et need, kes Helsingi sõidavad Skandinaavia kaudu, sõidaksid tagasi Balti riikide kaudu, ja ka ümberpöörduvalt. Iga-suguste takistuste vältimiseks on von Frenckell pidanud reas riikides läbirääkimisi, et olümpiale sõitjale võimaldataks sõita alandatud hindadega ja et ka viisumite asi olümpiakuul oleks lihtsustatud.

Aukülalistele reserveeritakse Helsingis 500 voodit. Aukülaliste hulka nimetavad soomlased ka lehemehi, keda iga riik võib saata 15% Helsingisse sõitvate aktiivsportlaste arvust. Näiteks kui Eesti saadaks Helsingi olümpiale 100 atleeti, siis võimaldataks 15-le Eesti lehemehel tasuta olümpiapassid parimatele kohtadele.

Üldiselt märgib von Frenckell, et tema propogandareis läbi Euroopa on igal pool leidnud sooja vastuvõttu. Eialgu on lubatud sõita Helsingi nii suurehulgaliselt, et kui lubadustest täpselt kinni pidada, tuleks Helsingisse miljoneid väliskülalisi. „Hea on, kui sellest tuleks vähemalt 10 protsenti, ka siis on küllalt,“ naeratas von Frenckell. „Meie tahame korraldada puhtsportliku olümpia, ilma mingisuguse poliitilise tagamõtteta. Tahame Helsingi olümpia korraldada kõigi sõprade kaasabil,“ lõpetas von Frenckell.

Lisada on, et olümpiapääsmete müük Eestis avatakse veebruaris. Enne ei võeta vastu mingisuguseid ettetellimisi. Kuid müügi avamisel tuleb kõigil rutata pääsmete lunastamisega mõne kuu jooksul, sest ühes riigis selle aja jooksul vabaks jäänud olümpiapääsmed jagatakse kche teiste riikide vahel. Sellega arvestagu ka Eesti olümpiale sõitjad.

Kuipalju Eesti saadab Helsingi olümpiale aktiivseid osavõtjaid, on praegu varajane ennustada. Kuid arvestada võib umbes 60—70-liikmelise ekspeditsiooniga.

Erik von Frenckell Eesti olümpia Komitee külalisena ühisel nõupidamisel. Istuvad vasakult: O. Köster, E. von Frenckell, ltn. S. Lindgren, Ado Anderkopp, K. Mauritz ja E. Aule. Taça J. Villemson ja H. Tammer.

Väärtuslik poksivõit

P. Matsov

Eesti-Soome 13. poksimaavõistlus

1. novembril 1938. a. Helsingis.

Kärbeskaal: O. Lehtinen (Soome) — K. Torpel (Eesti) 3:0.
 Kukkaal: V. Huuskonen (Soome) — B. Grünin (Eesti) 3:0.
 Sulgkaal: K. Käbi (Eesti) — E. Pelkonen (Soome) 3:0.
 Kergetkaal: H. Kanepi (Eesti) — L. Novola (Soome) 3:0.
 Kergekeskkaal: S. Rossi (Soome) — A. Rööding (Eesti) 2:1.
 Keskaal: A. Raadik (Eesti) — V. Suhonen (Soome) 2:1.
 Poolraskekaal: V. Leet (Eesti) — H. Koivunen (Soome) 2:1.
 Raskekaal: M. Linnamägi (Eesti) — K. Sampila (Soome) 2:1.

Kolmeteistkümnendal poksimaavõistlusel Soome vastu saavutasime oma esimese võidu Soome pinnal. Ühtlasi oli see teine võit järjest Soome üle. Järjest võitmisega on varem hakkama saanud ainult Soome, kes aastatel 1930.—1934. meid võitnud viis korda järjest, mis vist jääbki ületamatuks rekordiks. Hiljutise maavõistlusega kokku on Eesti võitnud 5 ja Soome 8 korda. Kas järgmisel aastal Tallinnas tuleb kuues võit Soome üle, mis oleks kolmas võit järjest?

13. maavõistlusel Eesti võitis 5:3. Kuid julgen lisada, et meie poksijate tase oli klassi võrra parem. Seega olime suuremas ülekaalus kui seda suudab näidata maavõistluse numbriline vahet. Heade soomlastena võib nimetada ainult Olli Lehtist ja Eino Pelkost, teises järjekorras Viljo Suhost ja Veikko Huuskost. Kõik teised on kas juba vananenud poksijad või alles arenemisel. Meie meeskond seevastu oli ühtlaselt hea kärbeskaalust kuni raskekaaluni.

Huvitava kurioosumina on märkida seda, et Suomen Urheilulehti väidab, nagu oleks maavõistlus pidanud lõppema 4:4. Väite selgituseks tuuakse, et kolme raskema kaalu matsidest, millel eestlaste anti võidud häälega 2:1, pidanuks vähemalt üks lõppema soomlaste võiduga! Küsiksin: millega üldse võis põhjendada võidu andmist soomlastele Soome see kohtunik, kes kolmel viimasel matšil hääletas erinevalt kahest ülejäänud kohtunikust? Raadiku, Leedi ja Linnamäe võidud olid niivõrd selged, et erinev arvamus tundub väga suure veana korraliku kohtuniku poolt. Soomlastele ei tehtud vähimatki ülekohut, küll aga eestlastele. Nii pidanuks teenitud võidu saama ka A. Rööding, kuid selle võidu võtsid talt kaks Soome kohtunikku. Röödingu tegeliku võidu tunnustamise puhul pidanuks Eesti võitma koguni 6:2.

Veel on huvitav tuua V. Resko arvamus, mille ta pihitis Suomen Urheilulehele. Ta ütles: „Igas teises riigis oleksid omamaalased sarnase maavõistluse võitnud 6:2. Meie kohtunikud olid aga liig õiglased.“ Viimane lause ütleb kõik.

Üks mis kindel, on see, et kohtunike küsimus tuleb võtta revideerimisele. Seekord läks veel kuidagi õnnelikult, et Soome kohtunikud ei riisunud meie teenitud võitu. Kuid ei ole mingisugust garantiat, et ka tulevikus kohtunikud oleksid vähemalt niivõrd õiglased kui seekord. Hea tahtmise puhul oleksid Soome kohtunikud võinud äsjase maavõistluse, millel selgelt võitsime, keeranud ümber Soome võiduks! Kellele meie oleksime siis läinud kurtma moraalselt võitu? Peame jõudma niivõrd kaugele, et poksimaavõistlustel kutuksime ühe kohtuniku erapooletust riigist. Seda nõuet on meil varemgi püstitatud, järgmisel aastal peame selle aga läbi viima, hoolimata juuretulevatest kuludest.

Peetud maavõistluse juure tagasi tulles peab ütleva, et niivõrd ühtlast, üksmeelset ja kooskõlastatud rahvusmeeskonda pole meil veel kunagi olnud. Kõige selgemini oli maksev selle maavõistluse puhul see tuntud vanasõna, et üks kõigi eest ja kõik ühe eest. Kui Leedile pärast tema matsi sooviti õnne võidu puhul, mis oli alles välja kuulutamata, lausus ta, et võidus ei saa veel kindel olla, kuna kohtunikud võivad olla teissugusel arvamisel. Kui siis keegi lausus, et Leedilt võidu röövimise puhul katkestame maavõistluse, ruttas Leet kohe õiendama, et seda ei tohi teha: „Võtku nad minult võidu, kuid Martin Linnamägi võib maavõistluse lõpetada ikkagi Eesti kasuks.“ Sellest on näha, et isiklik auahnus jäi täiesti kõrvale meeskonna üldiste hüvede kaitsmiseks.

Käesolev maavõistlus meenutas mõningal määral seda maavõistlust, mille 1930. a. Helsingis kaotasime 1:7. Selle maavõistlusega võrreldes oli meil nüüd väljas täiesti uus koosseis mehi, ainult meeskonnajuhid olid samad: peaesindajaks K. Gern, kohtunikuks P. Matsov ja abistajaks N. Maatsoo. Tallinna sadamas laevale astudes naersime endi vahel, et ei tea, kas Helsingis ootab meid jälle 1:7-kaotus! Tuli siiski võit, pealegi säärane võit, mis kõigist varematest võitudest Soome üle kõige väärtuslikum — võit Soome pinnal ja Soome kohtunikude enamuse ees!

Soome kohta peab ütleva, et sealne poksiareng on mõningal määral jäänud kängu. Ei poksita puhtalt, vaid kiputakse maadlema. Nii oleks pidanud erapooletu ringikohtunik diskvalifitseerima Koivuse, kes matsil Leedi vastu kippus liialt maadlema. Ometigi oleme Koivust varem tunnud hea klassi poksijana. Soomlased peavad tõsiselt kaaluma, kuidas oma poksi taset tõsta ja parandada.

Meie poksijatele parimaks tunnuseks olid sõnad, mis Viktor Smeds lausus pärast maavõistlust banketilauas. Ta kritiseeris maavõistluse mehi järgmiselt:

„Meie parimaks oli Olli Lehtinen, kuid ta ei saanud end täiel määral maksma panna Torpeli väleda jalgaede töö tõttu. Veikko Huuskonen oli võimetelt Griidiniist parem, kuid ta pidi kõik oma tehnilised võimed mängu panema, et tasakaalustada oma vastupidavuse puudust. Eino Pelkost oleme harjunud nägema väga heana, kuid nüüd on selge, et oleme teda ülehinnanud. Ta sattus vana, kõva ja kogenud Käbi vastu, kes purustas kõik ta võidulootused. Kergekaallase Kanepi kohta on ütelda, et tal on tulevikuks olemas kõik head eeldused: julge ründamine, pikad käed ja tugev löök. Praegu on aga veel noor ja kogemusteta. Rööding omab hea poksijakeha ja võistleb inglisis tüüpi. Oma pikkade kätega tabas ta Rossi korduvalt, nii et viimane oli sunnitud otsima lähivõistlust, mis aga tema poolt muutus sidumiseks. (Selle lausega on öeldud, et Rööding oli matsi tegelik võitja — toimetus märkus.) Raadiku-Suhose matsi ajal olin ise ringis ja võin ütelda, et Raadik andis niivõrd vägevaid lööke sisse, et minulgi vajus rinnakorv juba sellest tuulest, mis saatis tema lööke. Suhonen pidas hästi vastu. Kaks viimast matsi pakkusid tehnikas liig vähe. Meie Koivunen ja Sampila on jäänud liig vanadeks.“

Sellele kriitikal lisaks on tuua Soome poksijate arvamusi oma partnerite ja maavõistluse-matside kohta:

Veikko Huuskonen: — Algasin ettevaatlikult, kuna panin tähele, et vastane (s. t. B. Griidin) on tavalisest kängem kui mina seda võisin teada. Üldiselt kerge võistlus. Küll Suhose meelestki oli Raadik parem.

Eino Pelkonen: — Algas oli vast kõva. Teises roundis tundsin, kuidas mu löögid jäid kuidagi pikaldasteks. Käbi oli tavalisest paremas vormis.

Leo Novola: — Käinud põrandal, olin segane veel üles tõusteski. Kanepi alustas kuidagi rajuliselt ja nii ei olnud mul lõpul hädapäevi.

Sulo Rossi: — Ega see Rööding ole vilets mees. Tundsin end olevat heas vormis. Loodan tulevikus minevat veel paremini.

Viljo Suhonen: — Oli kõva võistlus! Raadik lõi kõvasti ja kiiresti. Kõigist hoolimata lootsin võitu põhjustada kolmanda roundiga. Kuna aga seda ei saanud, ju siis olin nõrgem.

Hannes Koivunen: — Teadsin juba algul, et mul ei jätku hoogu kogu ajaks. Leet ei ole midagi erilist mitte-

võitmiseks, kuid mina peaksin olema paremas vormis kui nüüd, kui tahan teda võita.

Kale Sampila: — Üldiselt arvasin end müüdnud olevat ilma pikema jututa. Kuid ega Linnamäelgi olnud kuidagi kergem.

Mis soomlaste juures annab põhjust kadestamiseks, on nende võistlusruumid. Messuhallis oli maavõistlust jälgimas 7000 inimest, misjuures 4000 pääset oli lunastatud juba eelmüügil. Üle 1000 inimese jäi ukse taha. Meie rahas oli kassa peagu 7000 krooni! Puhast ülejääki loodeti saada 5000 krooni, missugune rahasumma jääb võistluse korraldanud seltsile — Helsingin Voimolijat. See on raha, millega võib palju korda saata poksi arendamiseks.

Juba ainult harjutusruumide riiehoiuruum on soomlastel suurem kui meie kogu harjutusruum. Ka saavad soomlased treenida olümpiastaadioni harjutusruumis.

Eesti kurblooluseks on aga ruumide nappus nii harjutamise kui ka pealtvaatajate suhtes. See tõttu kujuneb meil raskeks, peagu võimatuks, noore kaadri juurekasvatamine ja väljaarendamine. Kui ruumide küsimust ei suudeta lahendada, siis võib meie poksiaareng varsti jääda seisma ja hakkame soomlastelt vastu võtma jälle suuri kaotusi.

MÕNED KILLUD.

Soome meeskonna riietusruumi uksele ilutses silt pealkirjaga „Italia“ (kunagi on selles ruumis riietunud itaallased). „Noh meie nendele „itaallastele“ küll ei taha olla abessiinlasteks“, lausisid Eesti poksijad ja valmistasid soomlastele „Adua sauna“.

*

Sadamas lausus Valle Stenvall meie K. Käbile:

„Sina, Käbi, võidad selgesti Pelkose!“

„Jah, tean seda,“ vastas Käbi, „Pelkonen loobub juba esimesel roundil.“

Naljast sai tõsiasi, mida soomlased kõige vähem teadsid oodata: Käbi võitiski selgesti, kuigi mitte just esimesel roundil.

*

A. Raadiku võitjaks tunnistamisele järgnes vilekontsert, mis sai alguse 300 õpilasest, kes olid võistlustele sisse lastud tasuta.

Enne võistlust oli tehtud suurt reklaami, et V. Suhonen võidab kuulsat Raadiku. Ka Viljo Suhose vend Olli lausus enne võistlust, et veli saavat täna revanši. Kuid üks Suhoste perekonnal on tõesti Raadikuga kana kitkuda, sest Raadik on varematal võistlustel löönud knocki mõlemad vennad — Olli Suhose juba esimesel ja Viljo Suhose 1936. a. Lahtis kolmandal roundil. Kuid näib, et peab sirguma üks kõvem Suhonen, kes oleks võimeline Raadikut võitma.

*

Number 13 oli Eesti poksimeeskonnale õnnenumbriks, sest võit Soome üle Soome pinnal saavutati just kolmeteistkümmendal maavõistlusel. Oma lauakõnes pärast maavõistlust peetud banketil lubas esindaja K. Gern tulevikus kõik poksimaavõistlused korraldada 13. kuupäeval, sest see number tagavat eestlastele võidu.

*

„Suomen Urheilulehti“ viimases numbris kurdab Martti Jukola kibedasõnaliselt Soome maadlustaseme ebahütluse üle. Eripeatüki pühendab M. J. ka Soome poksile seoses hiljutise Eesti-Soome maavõistlusega.

„Eesti vastu meie meeskond polnud saavutanud veel ei füüsilist ega ka tehnilist võistlusvormi. Maavõistluse ainaks vaieldavaks punktiks oli see, et Linnamägi ja Leet kuulutati võitjaks 2:1 3:0 asemel. Kohtunike vigadest hoolimata mõlemad siiski võitsid. Vilistamisest hoolimata tunnistati õiged mehed võitjaks.“

Hoopis naiivne on aga „Karjala“-lehe poksitudja arvamine, et Soome võinuks võita 6:2. On arusaamatu, kus see poksitudja võis istuda, et ta võis võistlustest saada nii võltsi mulje. Suhose löögid sattusid kas Raadiku kinnaste või õlavarte pihta.

Edasi M. J. arutab kartusega väljavaateid ja tagavara-sid, mis Soomel on eelolevate maavõistluste puhul Norra ja Taaniga.

Momente Tallinna lahes toimunud rahvusvahelistelt võistlustelt. Vasakul: „Lilo-Reet“ mõõdub pöörde-märگیst. Keskel: Hai-jahid pärast starti. Paremalt: „Linda“ (paremal) ja „Caramba“ võistlemas.

Purjespordi hooaeg oli edukas

Purjespordi möödunud hooaeg oli rikas tähelepanu väärivate sündmuste poolest. Rahvusvahelisem ja ulatuslikum oli nendest salgamatult Eestimaa Merijahtklubi 50. juubel, mille puhul korraldatud võistlused tõid Tallinna seitsekümmend välisjahhti kuuest riigist. Juba osavõtjate arvu poolest kujunesid need võistlused tähelepanuvamateks, mis kunagi Balti meres korraldatud. Siinsed purjesportlased ei saanud aga kõigis klassides kaasa startida, kuna puudusid vastavad jahid. Kuid sellest hoolimata Eestimaa Merijahtklubi juubelivõistlused olid meile kasulikuks õppetunniks. Siin said purjesportlased uut kooli ja uusi kogemusi, ilma et vaja oleks sooritada kulukaid reise välismaale õpiste saamiseks nagu seda igalpool üldiselt praktiseeritakse.

Rahvusvahelise sündmusena Eestimaa Merijahtklubi juubelivõistlused kujunesid ka meie pealinnas, veel enam aga tema võidusõitudeks suurepärase lahe tutvustamiseks. Välisvõistlejad enamasti viisid siit kaasa häid muljeid ja hinnanguid. Nii näiteks „Die Yacht“ tagantjärele märgib, et Tallinna laht on võistluste korraldamiseks üks paremaid.

Järjekorras on teiseks märkimisväärseks sündmuseks saavutused rahvusvahelistel võistlustel star-tüüpi jahtidel Kielis, kus meie mereväelased suutsid järjekindlalt igal õhtul kaitsta oma kohta ja lõpptagajärjel platseeruda seitsmendale kohale. Võistlustel tuli esimeseks Saksa, temale järgnevad Itaalia, Inglismaa, Prantsusmaa, Holland ja Rootsi. Meist tahupoole jäid Poola, Rumeenia, Taani ja Türgi. Kui lähemalt tutvume olukorraga, milles meie võistlejadil tuli startida, võime saavutatud tagajärgega kõigiti rahule jääda.

Kielis korraldatud võistlused, kus väljamängimisele tuli Hindenburgi pool annetatud auhind, üldarvult olid neljandad. Vahepealsetel aastatel osavõtnud riigid on võistlustele pannud suurt rõhku ja vastavad meeskonnad on võistluste eel läbi teinud pika ning põhjaliku treeningu.

Eestis star-tüübiline jaht on aga peaaegu täiesti tundmata. Seetõttu, kui aprillis ka meile seabus kutse võistlustest osavõtmiseks, kerkis üles küsimus, kas on startimisel üldse mõtet, kuna star-jahid on meile niivõrd tundmatud, et ka jahtklubide vanematestki liikmetest keegi neid õieti pole näinud. Sõjavägede ülemjuhataja kindral J. Laidoneri vastutulekul ja toetusel otsustati võistlustest siiski osa võtta. Jahi juhiks määrati kapten-major J. Santpank, šoodimeheks noorem-leitnant J. Loodus ja vahekohtunikuks, ühtlasi ka meeskonna esindajaks, kapten-major B. Linneberg.

Võistluste statuudi kohaselt antakse kõigile võistlejale jahid saksa mereväe poolt. Star-jahi iseloomustuseks võib ütelda, et jaht kere on umbes kaks korda väiksem kui hai-

jahil, kuid purjepind seevastu on väiksem. Seetõttu on jaht väga kiire ja suurepärase manööverdamisvõimetega. Seevastu nõuab sõit aga meeskonnalt suuremat pingutust. Juba üksnes suurem purjepind tekitab palju vaeva, sest nii jahijuhil kui ka šoodimehel tuleb paadi tasakaalustamiseks ka nõrgagi tuule puhul kogu kehaga üle parda rippuda. Valulapseks on jaht juures ka mast, mis suurema kerguse saamiseks on õõnes ja äärmiselt nõrk; vähimgi viivitus pealttuule bakstaagi kinnitamisel — ja juba on mast murdunud ning üle parda.

Treeningu ja kogemuste puudustest hoolimata meie meeskond platseerus kuuendaks. Seda tulemust ei saa lugeda suursaavutuseks. Kui aga arvestada, et meie meeskond võistles kaasa harjutamata, võib tulemustega jääda kõigiti rahule. On oluline, et löödi meeskondi, kes võistluste eel olid kuudeviisi harjutanud ja keda star-jahi sõitjatena tuleb lugeda kõigiti asjatundjaks. Seda asjaolu mainisid korduvalt ka Saksa ajalehed.

Saavutus Kieli võistlustel omakorda õigustab star-jahitüübi soetamist ja nendel sõitude arendamist. Kui seda ala tõsiselt ja innuga harjutada, võime star-jahiga startida juba Helsingi olümpiaregatil.

Kodumaise ulatusega, kuid purjespordi arengu poolest vägaigi tähtsa sündmusena tuleb möödunud hooajast märkida esimese Eestis ehitatud ja eesti purjesportlasele kuuluva rahvusvahelise 6-meetrilise R-klassi jahil võistlejate rivisse astumist. Selleks on uus „Lilo-Reet II“, mille omanikuks T. Y. K. kommodoor F. Tofer.

Meil on küll purijahte ehitatud nii oma kui välismaa tarvis, kuid need on seni olnud kas väiksemad võidusõidujahid, eriklassi kuuluvad või lõbusõidujahid — n.-n. tuurijahid. 6-R on aga levinum rahvusvaheline klass. Selles klassis toimuvad suured maade, kuldpoakaali jne. võistlused. Seepärast on sellise klassi jahil ehitamise nõuded väga täpsed, mis omakorda muidugi tõstab ehituskulusid. On aga tähtsam, et nüüd 6-R klassi jahil saamisega meil on avanev võimalus osa võtta kõigist rahvusvahelistest suurvõistlustest, kus startivad 6-R jahid. Omakorda on nüüd loota sama klassi välismaa jahtide startimist ka Tallinnas. Nii näemegi, et 27. ja 28. augustil, kui Tallinnas toimusid sügisvõistlused ja millistest võistlustest varem osa võttis vaid mõni üksik välismaalane, nüüd teiste hulgas startis juba kaks parimat Soome 6-m R-jahiti, mis kaasa aitas nende võistluste taseme tõstmiseks.

Sügisvõistlustel tehtud tähelepanekud töötavad meie 6-m R-jahi suhtes üsna head. Tuleb arvesse võtta, et jahil olid purjed ja meeskond veel täiesti sisse töötamata, „trimimata“, nagu üteldakse. Vilumus ja sissetootamine on aga

A/S. „ROTERMANN'I TEHASED“

TALLINNAS

END. CHR. ROIERMANN, ASUT. 1829 A.

- ✱ TERA VILJAVESKID
- ✱ SUUR PAGARITÖÖSTUS
- ✱ EHITUSRAUA-OSAKOND
- ✱ AUTO-OSAKOND

OSAKONNAD: TARTUS, VILJANDIS, NARVAS, PÄRNUS

olulisemaid eeldusi võidukaks esinemiseks. Kuid sügisvõistlustel oli oluline, et „Lilo-Reet“ jaht võis teistega sammu pidada. Priituules „Lilo-Reet“ aga paiguti arendas isegi paremat kiirust kui Soome kuulsad jahid vilunud meeskondadega.

Purjespordi möödunud hooaja ülevaate juure kuulub ka lühike ülevaade Tallinna Jahtklubi kui Eesti purjespordi juhtiva ning kandva organisatsiooni tegevusest. Purjespordi hooaja ametlikuks alguseks Tallinna Jahtklubis võib nimetada 1. maid, kuna siis toimus esimene väljasõit klubis registreeritud jahiga. Vahepealsed halvad ilmad ja vilu vähenes selleks kaasa, et tegelikult saadi hooaeg avada alles 21. mail. Selleks ajaks oli klubis sõiduvõimalis ka uus haiklassi jaht „Haivive II“, omanik H. Roman, kes talvel oma „Haivive I“ müüs Kuressaare Jahtklubisse. Teised uued ehituselolevad jahid polnud veel valminud. Need olid klubi kommodoor F. Toferi 6-R klassi jaht „Lilo-Reet II“ (sama omaniku „Lilo-Reet I“ müüdi Leedusse), ja Soomre ja Sosnovsky tuurisõidujahid. Suve jooksul astusid ka need jahid rivisse. Ostu teel tuli klubisse juure kaks mootorpaati. See oli juurekasv vastukaaluks müüdüd jahtidele, sest peale eelpool nimetatud jahtide oli Tallinna Jahtklubi jahtide koosseis vähenenud veel kolme sõiduki võrra. Nendeks olid L. Posti „Kaur“, mis läks Leedusse, ja hai-jahid „Veli“ ja „Heina“, mis läksid Haapsalusse. Viimase jahi müügi järele pandi alus uue rahvusvahelise 5-R jahi ehitamisele. Nii ollakse arviliselt klubis endisel tasemel, kuid sõidukite kvaliteet on tõusnud, sest juure on tulnud kaks rahvusvahelist klassi- ja kaks uut tuurijahit. Ka ületab uustulnuk haijacht „Haivive“ omaduste poolest oma eelkäija „Haivive“.

Hooaja jooksul klubi korraldas kaks rahvusvahelist ja kuus omavahelist võistlust. Klubi jahid on võtnud osa kümnest välismaal ja kaheteistkümnest Eestis korraldatud rahvusvahelisest võistlusest.

Auhindu saadi rahvusvahelistel võistlustel järgmiselt: „Shanghai“ omanik ja juht hra Treier — 2 rändauhinda ja 10 klassiauhinda. „Dagi II“ omanik Politsei Ametnikkude Klubi — 3 ränd- ja 7 klassiauhinda. „Haivive II“ omanik ja juht advokaat hra H. Roman — 1 ränd- ja 7 klassiauhinda. „Aino“ omanik ja juht kapten hra J. Teng — 1 rändauhind ja 4 klassiauhinda. „Haina“, varem „Haimai“, omanik alul hra dir. Freivald, hiljem hra Avik — 1 ränd- ja 3 klassiauhinda. „Linda“ omanik ja juht hra A. Piilberg — 3. klassiauhinda. ja jahid „Thea“ omanik tööstur hra R. Tavast, „Sotka“ omanik

notar hra Uesson ja „Needy“ omanik hra ins. Butte ja advokaat hra N. Teiss — igaüks 1 klassiauhind.

Kolmel klubide vahelisel haiklassi võistlustel tulid üldvõitjaks „Shanghai“, „Haivive“ ja „Haina“.

Omavahelistel võistlustel said rändauhindu:

„Haina“ — 2; „Thea“ — 1; „Shanghai“ — 1; „Sinihai“, om. hra H. Tofer — 1; „Kaur“ om. hra L. Post — 1; ja „Rauna“, om. president hra P. Oplik — 1.

Parima stardi auhinna võitis „Thea“.

Punktide auhinna hooaja jooksul parimad parandatud sõiduaaja saavutamise eest rahvusvahelistel võistlustel sai „Shanghai“; omavaheliste võistluste punktide auhinna sai „Haina“.

Kõige rohkem meresõitude ja kõige kaugemas sadamas käimise Mereväe Ohvitseride Kogu annetatud auhinna sai „Thea“.

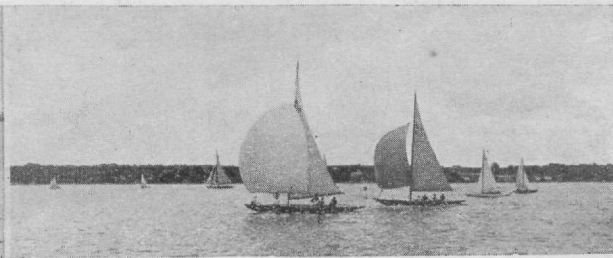
Klubis registreeritud jahtide poolt on ärasõidetud väljapool Tallinna lahte ümarguselt 12.000 meremiili, kusjuures üle 1000 meremiili on ära sõitnud „Thea“, „Eha“, „Vine“ ja „Helga“. Üldse on välissõite sooritanud 20 sõidukit.

Soome „S. P. S.“ „M“ ja T. J. K. klubide vahelisel võistlustel tuli T. J. K. võitjaks.

Seega on tänava merd vähem sõidetud ümarguselt 3000 meremiili, mis on seletatav sellega, et kaks tusedamat jahti ei saanud sõitustid mitmesugustel põhjustel kaasa teha. Need olid Mereväe Ohvitseride Kogu jaht „Eha“, mis korduvalt kaugesõitude alal on tulnud esimeseks ja 1937. a. omandas jäädavalt klubi selle ala auhinna. Teine jaht, mis tänava ei saanud kaugesõitustid kaasa teha, oli kapten M. Kõvamehe jaht „Boy-Roy“, milline samuti on korduvalt olnud kaugesõite sooritajate esirinnas.

Purjespordi eelolevate sündmustena tuleb märkida rahvusvahelisi võistlusi jääpurjekatele Tallinnas, kus tulevad väljamängimisele vabariigi presidendi ja teedeministri auhinnad. Järgmise suve hooaeg tahab aga kujuneda treeninguks olümpiaregatile. Olümpiaregati osavõttu soodustavad meil nüüd olemasolev 6-R klassi jaht, samuti on ehitamisel ka rahvusvahelise 5-R klassi jaht. Mereväe ohvitserid omakorda tahavad soetada star-klassi jahi ja sellel startida olümpiaregatil. Tähtsamate võistlustena toimuvad 16. juulil 1939. a. Soome lahes Soome jahiklubide liidu poolt korraldatavad kuldpoakaalivõistlused 6-R jahtidele. Võistlustest võib igalt maalt osa võtta üks 6-R jaht, mis on ehitatud võistleja kodumaal. 16. juulil toimuvate võistluste kuldpoakaali on eelmistel aastatel korduvalt võitnud USA.

Momente Tallinna lahes toimunud rahvusvahelistelt võistlustelt. Vasakul: 6-m R-jahid pärast starti Paremalt: „Lilo-Reet“ (paremal) ja „Joy“ stardivad.

Järjekordseid nõupidamisi „Spordi Suurraamatu“ koostamiseks. Koos on „jalgpalliosakond“. Ümber laua istuvad vasakult arvates P. Fiskar, A. Silber, V. Rõks, J. Reinans, R. Sillak, k.ü. „Looduse“ esindaja Oinas, jalgpallivihkude üldtoimetaja H. Mikkin, G. Pärnpuu, B. Rein, E. Saar, E. Kaljot, O. Lõvi ja G. Kalkun.

Ainulaadne ettevõte

Samal ajal kui eesti spordielu sammub üha uhkemat mitmes suunas suurenevaid võiduradasid, samal ajal kui saavutustetabelisse kerkib aina raskemakaalusmaid võidutähi, on aastate kestel kuulnud põhjendatud kurtumisi, et meie spordikirjandus pole suutnud ega ole olnud võimeline sammu pidama spordi enese kiiretempolise edasirühiga. Kuigi meie spordiliikumise suure reformiga, spordijuhtimise koordineerimisega spordi keskliidu juure 1934. a., loodi erialaõpetajate ja maakonna spordiinstruktorite kaader, mille töö on kannud rohket vilja, pole ometi — ja seda mõistatavalt — vaibunud nõue sportliku kirjanduse järele.

Väärtusliku spordikirjanduse peagu püüa põhjuseks on olnud eeskätt majanduslikud olud. Spordi keskliit oma piiratud summadega pole heast tahtest hoolimata saanud mõeldagi spordi õpperaamatute kirjastamisele. Eraettevõtted, kirjastused ega veel aasta või paari eest ei julgenud riskida sportlike teoste kirjastamisega. Suurt pöuda on osaliselt suutnud vähendada üksikud julged pioneerid-sporditegelased kes oma käel on kirjastanud mõned spordiraamatud. Nii on neid ilmunud A. Kolmperelt, B. Lepikult, H. Niilerilt, aastate eest H. Tammerilt ning mõningad brošüürikesed. Enamikul spordialadel puuduvad aga tarvilised käsiraamatud. Eriti rohkesti on olnud juttu meie spordialaloo kirjastamise hädatarvilisusest.

Aastate kiire lend riisub üksteise järele maamulda meie spordielu kuulsusrikkaid teerajajaid, vana spordi-kaardiväe read hõrenevad, nende väärtuslikud mälestused kipuvad kaotsi minema.

Nüüd on lõpuks asunud ürituse teostamisele, mis meie oludes on peagu ameerikalik ja mis tahab ühel hoobil tasa teha need lüngad, mis seni on osutunud paratamatuiks. K.ü. „Loodus“ on otsustanud kirjastada sporditeoste, mis sisult ja ulatuselt on mõeldud-ainulaadsena mitte üksnes meie, vaid ka maailma maastaabiski. Selle suurteose nimi on **Spordi Suurraamat**. Oma viies köites, 30 vihus ja 3000 leheküljel tahab see teos haarata kõike seda, mida mõistame kehakultuuri ja spordi mõistete all. Teos on mõeldud suure rahvaraamatuna, mille üheks suuremaks ülesandeks on viia meie võidukat spordiliikumist senisest veelgi suurematesse rahvahulkadesse. Loomulik, et niisuguse kapitaalase ja ühtlasi monumentaalse teose avalikkuse ette toomine ei saa teostuda muidu kui iga spordihuviline tunneks seda oma asjana.

Teosele iseenesest mõistetava monumentaalsuse andmiseks on algusest peale osutunud möödapääsmatuks võimalikult laiade asjatundlike ringkondade kaasatõmbamine. Teose kõrgemaise instantsi — toimetuse koleegiumi — on kutsutud ministeeriumide, koolivalitsuse, kaitseväge, kaitseliidu, suuremate organisatsioonide ja spordi eriliitide juhtivamaid tegelasi, kes Eesti Spordi Keskliidu esimehe K. Terrase juhtimisel on läbi vaadanud ja heaks kiitnud teose mitmekordselt ümbertöötatud raamkava. Oma heatahtliku tunnustuse on annud suurele üritusele peaminister K. E e n p a l u.

„Spordi Suurraamatu“ senised eeltööd on jõudnud niikaugemale, et praegu on käimas erialade toimetajate, autorite ja kaastöölise töökoosolekud.

VEEREMÄNG KUI SPORT

Kas veeremäng on sport? Nüüd, millal leiame Eesti Spordi Keskliidu aastaraamatus muude spordiorganisatsioonide hulgas täisõigusliku liikmena ka Eesti Veeremänguliidu, nüüd, millal ajakirjanduse veergude spordiosas vahetevahel vilksatab üht-teist veeremänguvõistlusist, — tundub selline küsimus imekspandavana. Kuid alles käega katsutavas kauguses, — mõned aastad tagasi — see küsimus ei olnudki harukordne. See oli teataval määral õigustatudki, sest igale uustulnukale suhtutakse umbasaldusega ja võõras-tavalt. Nii nimetati veeremängu „vanahärrade spordiks“, „veeretamiseks“, „õllemänguks“ jne. Seda eriti mõnede nende poolt, kes pidasid ainuüksi end tõelisiks sportlasiks, kusjuures enamik neist pärisportlasist olid, spordirahva keeles väljendatuna, ainult „pingisportlased“. Sest sportlane selle sõna täielises mõttes suhtub igale spordiharule või õigem — igale mängule, mis nõuab osavust, teravat tähelepanu, võistlustahet jne., pigemini uuditsevalt kui mahategevalt.

Nüüd on need halvustavad arvamisid hahntumas. Ja õigustatult. Ega veeremäng kui niisugune selles süüdi olnud, et seda mängisid üksnes „vanad“ või et mängijail puudus küllaldane elastsus ja jõuline hoog või et need mängijad seejuures lubasid endale vahel klaas õlut rohkem kui see ehk soovivat oleks olnud. Kui siin üldse süüdlasi otsida, siis võiksid kõne alla tulla üksnes need mänguharrastajad ise, kuid ka seejuures peab arvesse võtma, et veeremängu-ruumid, -teed ja -abinõud nõuavad suuri kulusid. Meie oludes leidus nendeks kuludeks summasid ainult üksikuid, kusjuures ka need vähesed olid pidanud oma noorusvärskuse rakendama üksnes tööle ja teenistusele. Mis ime siis, kui veeremäng kujunes meil ainult väga kitsa ringkonna meelelahutusvahendiks, ilma et oleks jatkunud tahet selle ala edasiarendamiseks ja organiseerimiseks laiemale ning sportlikumale alusele. Selle kitsa ringkonna teeneks jääb aga asjaolu, et see, nüüd nii paljudele meeldiv mäng, hoidus meil alal.

Praegu on veeremäng saanud hoopis uue ilme. Üle riigi tegutseb Eesti Veeremänguliidu liikmeina 9 veeremänguorganisatsiooni, kogusummas kuni 1000 veeremängijaga; just veeremängijaga, sest n.-n. passiivliikmeid on vaid mõned üksikud. Mängijaid leiduks veel küllaltki, kuid pidurdavaks osutub vastavate ruumide ja teede puudus, sest puudub kõikvõimas vahend — raha.

Mängijate kaader on tublisti noorenenud, mis on toonud juure elevust ja sportlikku vaimu, mida on püütud igati arendada nii organisatsioonivaheliste kui ka individuaalvõistluste näol kuni üleriigiliste meistervõistlusteni, inkl.

Veeremängu iseloomulikumaks ja suureks positiivseks küljeks on võimalus lüüa kaasa igahel jõudumööda, vanusele vaatamata. Nii on praegu meie veeremängijate noorim 17- ja vanim 72-aastane, milline asjaolu ei takista sugugi neid mõlemaid saada rahuldust ja tunda võistluspinget, ilma milleta ei taha olla ükski võistlejahingega sportlane. Sellekohaste eelvõistluste tulemuste järgi jagunevad kõik mängijad klassidesse ja nii võib igaüks võistelda omas „kaalus“, kusjuures sageli vanad kipuvad noortele „nina alla tegema“. Ka veeremängus on maksivad need sõnad, mis ütles üks laskespordi juhte laskespordi kohta umbes nii, et seda võivad harrastada kõik, võib pidada rekordidejahti igaüks, ilma et pruugiks karta südamelaienemist või lihasterebestamise hädaohtu.

Kuigi, nagu öeldud, võib igaüks mängida, ei tähenda see veel sugugi, et igaüks oleks hea mängija. Ka siin on eelduseks paindumus, mida saavutatakse võimlemisega. Tegelik elu näitab, et ka veeremängu tippsaavutised on püstitatud pidevas treeningus olute poolt. Veeremäng nõuab teravat silma, osavat kätt, püsivust ja lisaks kõigele sellele veel veerete tundmist. Eriti oluline on suutelisus rahulikuks jääda viske sooritamise (kuuli mahapanemise) momendil. Seepärast kalduetakse veeremängu nimetama „närvid mänguks“, sest närvitsejad ehk „lambipalaviku“ all kannatajad langevad võistlusil sageli tagaplaanil. Ka vastupidavusel on oma osa, kuid

meil ei kerki see veel tunduvalt esile, sest meil visatakse meeskondades, s. o. iga mängija sooritab vaheldamisi 5—10 viset järgemööda, kuna rahvusvaheliste reeglite järgi ja Berliinis 1936. a. olümpiamängudel pidi iga võistleja sooritama järjest 100 viset, kusjuures aega selleks oli antud kõigest kuni pool tundi!

Meil on sel alal astunud lühikese aja jooksul pikk samm edasi. Selle töö edasivijaks ja koordineerijaks on olnud Eesti Veeremänguliit. On ellu viidud rida üldisi nõudeid veeremängu alal ja lähenetud aeg-ajalt rahvusvaheliste eeskirjadele, kuna järsk murrang võiks tuua ebasoovitavaid tulemusi. Mängu mitmekülgsemaks arendamiseks on Eesti Veeremänguliidu esimees G. Virma annetanud rändauhinna parima tulemuse saavutajale mõlema käe mängus. Edasi väärib allakriipsutamist G. Virma rändauhind üleriigilikeks veeremängu iluvõistlusiks, millised toimuvad kord aastas ühel ajal Eesti meistrivõistlustega. Siin arvestatakse peale visete tulemuste kuuli eeskujulikkude mahapanekut ja kehahoidu. 1938. a. kevaldel oli nimetatud võistlusil kohtunikeks kaks võimlemisõpetajat Eesti Võimlemisõpetajate Seltsist, kes suhtusid asjasse tunnustavalt, kusjuures avaldati lahkelt nõusolekut abiks olla ilunõuete eeskirjade viimistlemisel.

Uudsusena võiks nimetada käesolevast sügishooajast kehtimapanud rahvusvahelist reeglit, mis keelab mängijat viske sooritamisel astuda üle kindlaksmääratud piiri, analoogiliselt odaviskajale või kaugushüppajale. Kuigi see reegel mõjus alul tagajärgedele mõningal määral halvavalt, ollakse juba nüüd, paari kuu möödumisel, sellegagi kohanetud, seevastu aga mäng toob nüüd hoopis suurema füüsilise pinget.

Asjasthuvitatuil on vastava kirjanduse kaudu kui ka ametreisidel olles võimalus olnud tutvuda veeremänguoludega teistes riikides, eeskätt Saksas, Lätis ja Soomes, ja meie veeremängijate tuleviku eesmärgiks on rahvusvahelised võistlused, mis loodetavasti ei ole enam mägede taga. Eesti Veeremänguliidul on siin ees palju ülesandeid, kuid esimesed sammud selleks on juba astunud ja on lootusi, et chitada kavatsatavas spordihoones leitakse ruumi ka umbes 6-le

Eesti veeremänguliidu juhtivaid mehi. Vasakult: esimees G. Virma, laekur Karineem, abiesimees Hansing ja sekretär T. Muru.

Raamat

on parim sõber!

Raamat on toiduks vaimule, ta laiendab silmaringi ja on armsaks meelelahutajaks. Pühenda õe osa oma vabast ajast lugemisele. Asuta õe igasse kodusse raamatukoõu, mis kujuneks uhkuseks majale.

Meilt saate kõikide kirjastuste raamatuid. Täida me tellimisi välismaa kirjandusele ja ajakirjandusele. Kõidame raamatuid meeldivali ja vastupidaval.

K.Ü. „RAHVAÜLIKOOL“

RAAMATU, KIRJUTUSMATERJALI JA PABERIKAUPADE SUURLAOD TALLINNAS, HARJU 48, OMA MAJAS, TEL. 444-49, 444-37, PÄRNU MNT. 10, TEL. 446-67, 446-66.

veeretele, kus leiaksid aset rahvusvahelised võistlused, üleriigilised meistrivõistlused jne. Sinna mahuks ka maksuline pealtvaatajaskond, mis avaks tee nii mõnelegi ulatuslikumale kavatsusele.

Oleks vast huvitav võrrelda meie veeremängu tulemusi rahvusvahelise tasemega, kuid sellest teine kord.

Eeltoodud kirjutus ei taotle kuidagi veeremängu esilehutamist muude spordiharude hulgas; on küllaldane kui need read suutsid pakkuda linnulennulist ülevaadet selle ala arenemiskäigust ja võimalusist meil ning õigustada veeremängu kui spordiala.

Sjinkohal ei saa vaikides möõda minna veeremängu pioneerist, organisatsioonist, kes seadis endale sihiks veeremängu arendamise ja selle viimise õigele kohale. See organisatsioon on Tallinna Garnisoni Veeremänguklubi, kellel täitub 24. novembril s. a. 8 aastat tegevust.

TGV sai alguse Sõdurite Kodus Tartu maanteel, kus Tallinna Komandantuur oli ehitanud kaks veereteed peamiselt sõjaväelasele kasutamiseks. Siia kogunes varsti mõnikümmend asjahuvilist, kes peagi otsustasid tegevuse seada kindlamale alusele, koostades põhikirja ja registreerudes Tallinna Garnisoni Veeremänguklubina.

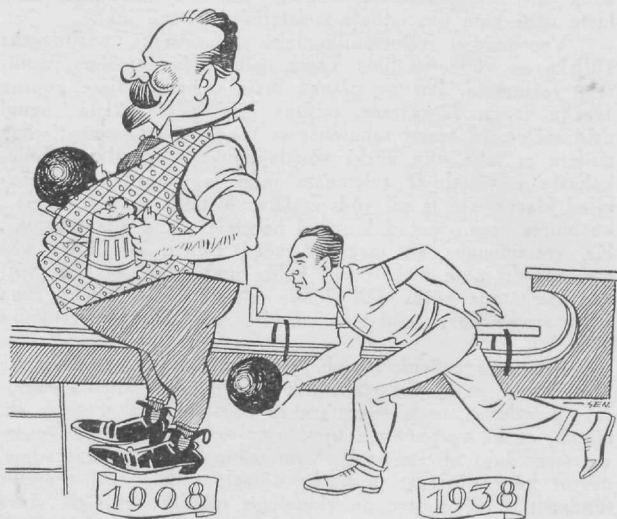
Kuna klubi liikmeskond koosnes peamiselt nooremaist ja leidis ka organiseerimisvõimelisi ja tahtelisi isikuid, siis võttis mäng siin kohe sportliku ilme, kusjuures otsiti peagi kokkupuuteid vanemate organisatsioonidega, mille tagajärjel nüüd on peetud klubidevahelisi võistlusi peagu kõigi veeremänguorganisatsioonidega üle riigi. See mäng leidis poolehoidu seevõrra, et varsti tuli TGV-l otsida avaramate ruumide võimalusi. Ka need võimalused leiti ja TGV ettepanekul ning kavandite järgi ehitas Majaomanikkude Pank Harju nr. 45 selleks enamvähem ajakohased ruumid, kus on 3 veereteed, duši-, riietus- ja muud klubiruumid, mis on saanud 210-le klubiliikmele meeldivaks kokkutuleku kohaks.

TGV tegevuskavas on sel hooajal ette nähtud peale sisemiste võistluste rida organisatsioonidevahelisi võistlusi:

Puhkekoduga, Pärnu Veeremänguklubiga, Rakvere Veeremängu Harrastajate Seltsiga ja n. õ. vana rivaaliga — Tallinna Veeremänguklubiga, kui esimese õpetajaga, kusjuures need võistlused on kujunenud kõige tasavägisemaks ja pingerohkemaks.

TGV juhatusse kuuluvad praegu: esimees T. Muru, abiesimees V. Lepamäe, laekahoidja A. Rõigas, sekretär A. Laas, sekretäri abi B. Drell, majavanem E. Preismann, tema abi Ü. Erm ja asjaajaja E. Tooming.

V. Lepamäe.

Veeremängu harrastamine vanasti ja nüüd. Vanasti oli see kõhukate harrasmeeste „õlle mänguks“, nüüd täissportlik ala.

Suur maadlusvõit Saksa üle

Eesti-Saksa maadlus-maavõistlus

14. novembril 1938. a. Tallinnas.

Kärbeskaal: M. Maiste (Eesti) — H. Fischer (Saksa) 2:1.
Sulgkaal: F. Schmitz (Saksa) — Aleks. Kukk (Eesti) 3:0.
Kergekaal: A. Toots (Eesti) — F. Weikart (Saksa) 2:1.
Kergekeskkaal: F. Schäfer (Saksa) — E. Puusepp (Eesti) 3:0.
Keskkaal: V. Roolaan (Eesti) — L. Schweickert (Saksa) 2:1.
Poolraskekaal: Agu Neo (Eesti) — K. Ehret (Saksa) 2:1.
Raskekaal: J. Kotkas (Eesti) — P. Böhmer (Saksa) seljavõit.

Esimesel ametlikul maadlus-maavõistlusel Saksa vastu Eesti saavutas suure võidu 5:2, mis oli parajaks revanšiks 1932. a. nelikmaavõistluse sees Saksalt Stokholmis vastuvõetud kaotusele 0:7. Nüüdkindne nii suur võit tuli siiski suure üllatusena, sest enamiku kalkuleerijate arvates oodati kaotust 3:4. Tagantjärele võib aga ütelda, et säärane kaotus, ja üldse kaotus, poleks kuidagi vastanud võistluskäigule, kuigi sakslasest ühe kohtuniku hinnangu järgi, kes ühegi töövõiduga lõppenud matši puhul ei annud häält eestlasele, Saksa pidanuks võitma 6:1!... Kui aga võtta arvesse, et säärane kohtunikuna tegutses Saksa riiklik maadlusõpetaja (Ringlehrer) Jean Földeak, on kuidagi siiski andestatav, et see mees igati püüdis võitu kiskuda oma hoolealustele juba lihtsalt isikliku prestiiži tõttu maadlusõpetajana.

Meie kohtunikud, keda kaks oli neljal matšil ning üks kolmel matšil, talitasid aga õiglaselt, mida võib ütelda ka sakslasest teise kohtuniku Theo Schopfi kohta. Ainult tänu viimasele sai Agu Neo teenitud võidu Karl Ehreti vastu, millisel matšil olid kohtunikeks kaks sakslast ja üks eestlane. Eesti kohtunikud andsid Saksa maadleja väikesegi kindla paremuse puhul oma hääle tegelikule võitjale (Schäfer — Puusepp 3:0), kuigi oleks võidud kinni haarata J. Földeaki loodud pretseedendist, mille järgi Földeak Maiste kindla võidu puhul hääletas siiski omamaalasele.

Ainuke veidi vaieldav otsus tehti kergekaalu-matšil, kus A. Toots sai võidu Eesti kahe kohtuniku häälega vägagi tasavägises matšis. Kui aga silmas pidades, et sellel matšil sakslane F. Weikart ainult näiliselt oli aktiivsem, kuna ta teeskles võttes haaramist üksnes mati äärel, ja asjaolu, et eestlane viis vastase sundparteris kord üle silla, kuigi sakslane sellele kaitseks vabalt järele andis, tuleb ka Tootsi võitu lugeda põhjendatuks. Õnneks on seda tagantjärele tunnistanud ka sakslased.

Teine päris tasavägine matš arenes keskkaalus V. Roolaane ja L. Schweickerti vahel. Sellel matšil ei tehtud õieti ühtki võtet, nii nagu see on olnud tavaliseks nähteks kahe võrdvõimelise vastase vahel. Kuid kuna muud alust ei leitud ühe või teise paremaks tunnistamiseks, otsustas võidu Roolaanele tema suurem jõulisus atakeerijana. Pole aga siiski kahtlust, et sellel matšil kahe sakslasest kohtuniku puhul oleks võidu pärinud Schweickert, ja suurt vaidlust selle kohta poleks tekkinud. Võttes arvesse, et kahel matšil — Schäfer-Puusepp ja Roolaan-Schweickert — kummalgi juhul võitjaks tunnistatu polnud väga märgatavas ülekaalus, võinuks mõlemad matšid kuulutada sarnase otsuse tegemise võimaluse puhul viigiga lõppenuks. Siis oleks ikkagi kumbki rahvus nim. kahe matši kohta kokku saanud ühe punkti, nagu nüüd tegelikult ka saadi, kuigi teisiti motiveeritult.

Üldiselt oleks veel märkida, et Martin Maiste ja Agu Neo oleksid pidanud töövõidud saama kõigi kolme häälega, mitte aga 2:1-häälltega. Teised 2:1-otsused on kuidagi siiski seletatavad. Viimaste kilda oleks väga kergesti võidud liigitada ka Schäfer-Puuseppa matš, kui eestlasest kohtunik K. Kullisaar oleks järgnenud J. Földeaki eeskujule. Kui üldse saaks tulla välja väitega, et emmale-kummale on tehtud ülekohut, siis on seda rohkem saanud tunda Eesti, kelle kaks

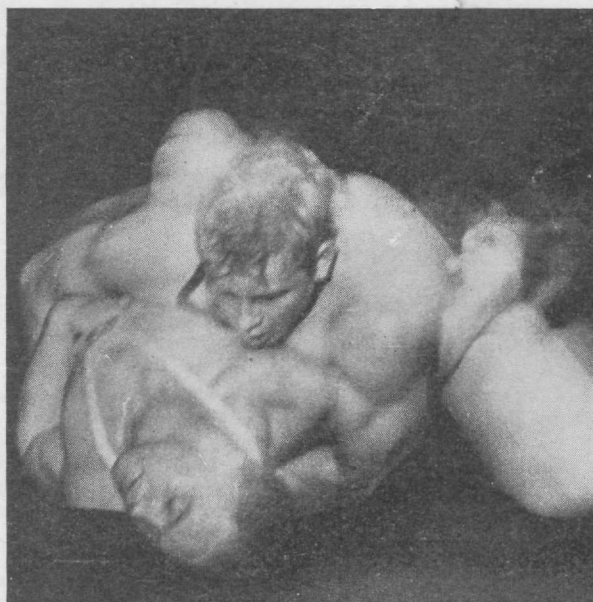
3:0-võitu väärivat matšitulemust kuulutati välja otsustatuks häälltega 2:1. Sakslased võivad protesteerida aga ainult ühe matši tulemuse vastu.

Eesti võitis matši-võitude vahekorraga 5:2. Kui aga võtta mõõdupuuks kaotuspunktide vahekord, nagu see kasutamist leiab mitmel pool, oleks Eesti ikkagi võitnud — nimelt 10:13. Ka siis, kui Toots oleks loetud kaotanuks 2:1, oleks kaotuspunkte Eestil olnud üks vähem — 11:12, kuid selle sees ikkagi kaks väärtust (Maiste ja Neo pidanuksid saama võidud 3:0 praeguse 2:1 asemel). Kaaluleheks osutub igal juhul raskekaalu matš, mis lõppes eestlase majakõrguse seljavõiduga ja ei annud mingisugusegi arvestuse järgi Saksale võidupunkte.

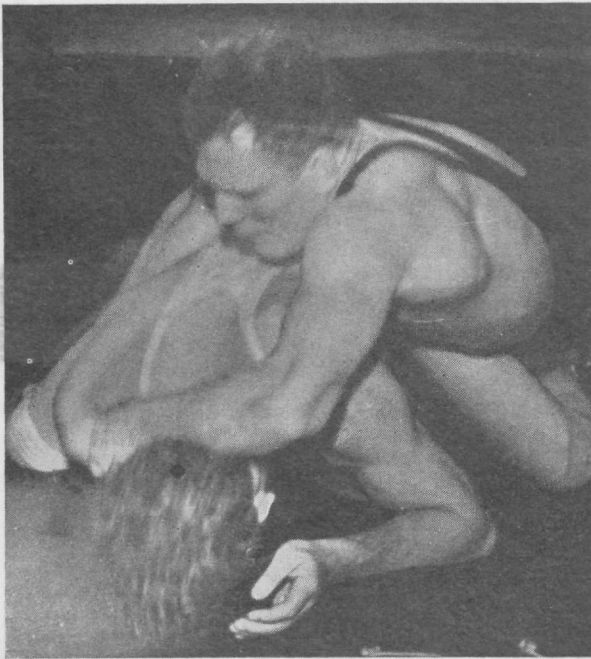
Mis üldiselt puutub Saksa maadlustasemesse, siis peab ütleva, et viimastel aastatel on see veidi langenud. Seda klassi, mille kaasabil Saksa tuli Kopenhaageni euroopavõistlustel 1935. a. esikohale, pole enam olemas. Järeltulnukad pole veel küündinud omaeagsete maadlejate taseme kõrgusele, ja praegused parimad — Schäfer, Schweickert ja Schmitz, Sch-de kolmik — on meie vastavate kaalude parimatele tasavägised partnerid. Ainult Schmitz suutis saavutada suure võidu väheste kogemustega Aleksander Kuke vastu. Saksa maadluspordis tundub sama kriisi, mille üle meie kurtsime mõnda aega enne Berliini olümpiat.

Juba Tallinna euroopavõistlustel oli Saksal tavalisest nõrgem koosseis välja panna. Nüüd maavõistlusele sõitnud koosseis oli veelgi nõrgem. Seetõttu ei tohi meie oma seerkordset võitu ülehinnata, sest Saksa ei ole enam täiel määral maailmaklassi mõõdupuuks. Illustreerimiseks meenutame veel seda, et käesoleval hooajal peetud vabamaadluse maavõistlustel on Saksa kaotanud Rootsile 1:6, Ungarile 3:4 ning USA-le 3:4 ja 2:5. Seega ei ühtki võitu maailma esirinnas asetsevate maadlusriikide vastu.

Meie rahvusmeeskonda puutuvalt on märkida, et parimad kuuluvad noorema generatsiooni hulka. See on parimaks edu pandiks tuleviku suhtes. Meie hiilgavaimaks maadlejaks on praegu kahtlemata Johannes Kotkas, kellele aga Paul Böhmer kujunes ebatasavägiseks vastaseks. Böhmeri võib

Pildireportashi Eesti-Saksa maadlus-maavõistlusest: Euroopa-Kotkas Paul Böhmerit selili vajutamas.

Pildireportaashi Eesti-Saksa maadlus-maavõistlusest: V. Roolaan taotleb L. Schweickerti kallal poolnelsoni kättesaamist.

liigitada hea klassi poolraskekaallaste hulka. Kuna aga hea klassiga poolraskekaallased peaksid suutma tasavägiselt maadelda ka raskekaallastega, siis Kotka ülekaalukas võit näitab eeskätt Kotka suuri võimeid. Kotkas kuulub säärase raskekaallaste hulka, kes maadlevad mitte ainult suure jõuga, vaid ka hea tehnikaga. Sääraseid raskekaallasi on aga maailmas nähtud vähe. Peaks arvama, et Kotkast, kes ainult 23-aastane, võrsub suurem maadleja kui seda on K. Palusalu.

Hästi esinesid veel M. Maiste ja V. Roolaan. Esimesele julgesin võitu ennustada juba maavõistluse eelpäeval, millal temaga juttu ajasin. Kuid Maiste võitis siiski kindlamini kui teadsin loota, V. Roolaan, kes järjest saab juure esinemisjulgust, võib tulevikus Schweickertist mööduda kindlamini. Maavõistlusel, kus tema võidust võis oleneda kogu maavõistluse võitmine, ta targasti ei hakanud võtetega riskima, kuidagi vahest siis ta oleks saanud veel rohkem põhjendatud võidu.

Mida kõneldi pärast

Kristjan Palusalu endastmõistetavalt pidi maavõistlusel olema. Nii see oligi. Istus ja vaatas kõige rahulikumalt. Ning minut või kaks pärast maavõistluse lõppu Maailma-Kristjan omaette sammus välisukse poole.

— Noh, võitsime, lõime.

— Aga veel — veel — veel!

Pikkamisi seda tulebki. Ning maailmameister lausub nii üht kui teist, kokkuvõetuna järgmist:

— Enne maavõistlust endamisi ennustasin Kotkast ja Maistet võitjateks. Tootsi selleks ei ennustanud. Roolaane võiduküsimus tundus lahtisena. Neo võit aga kahtlasena, kuna ta jalg oli haige ja praegune vorm ebakindel. Nii see oli enne maavõistlust.

— Ja nüüd, pärast maavõistlust?

— Selgus, et olin sakslasi pidanud paremateks kui nad seda praegu on. Kohtunike otsused kokkuvõttes olid õiglasel, peale Neo oma, kus 3:0 oleks paremini oma kohal olnud kui 2:1. Siiski — resultaat oleks võinud 5:2 asemel ka 4:3 olla, kuid meie kaotus mitte kuidagi. Seitsmest matšist meeldis mulle kõige roh-

Kui aga kedagi eriti kiita, siis peab rääkima E. Puusepa-st. Peagu lootusetult astudes euroopameistri F. Schäferi vastu tegi ta oma töö 90%-lise täpsusega. Taktikavea tõttu lasi aga end korraks tõmmata üle silla. Tuleb arvesse võtta, et Schäfer on Puusepast tunduvalt jõulisem. Tal on niivõrd suuri raskusi kergeteskaalu võtmiseks, et tulevikus teeb seda ainult suurte võistluste puhul, tavaliselt aga esinedes keskkaalus. Puusepal on aga väga vähe kaalu maha võtta. Tuleb imestada, et Puusepp, hoolimata vastase suurest jõulisest ülekaalust, suutis olla täiesti tasaväginine suurele vastasele. See ongi just hea maadleja tunnus.

Kõige vähem oodatud oli Adelbert Tootsi võit, sest Tootsi hea vormi aastad näisid olevat juba seljataga. Aga Neo asus matile K. Ehreti vastu suurema ettevalmistuseta, kuna seda on seganud haige jalg. Kõva treeningu puhul oleks ta Ehreti keeranud selili. Lootustandev noor on meil sulgkaalus Aleksander Kuk k. Tema küll kaotas kõige selgemini, kuid on ka veel kogemusteta. Viljandis elutsedes pole tal valida häid treeningupartnereid, kuid loodetavasti ta arneb siiski edasi, nii et meil ka sulgkaalus kerkiks hea klassi maadleja.

Lõppeks toome lühisõnaliselt kõikide matšide kirjeldused:

Kärbeskaalus võis algpüstimaadluses konstateerida Fischeri nappi paremust, mille Maiste sundparteris tegi kuhjaga tasaks. Lõpupüstimaadlus möödus samuti eestlase parimusel, kuna sakslane tundus väsinuna.

Sulgkaalus tundis Schmitz Kuke jõurikkuse ees suurt aukartust, nii et ei hakanud riskima võtetega. Alles parterimaadluses võttis ohjad tugevasti pihku, viies Kuke korduvalt ohtlikusse olukorda. Võib ütelda, et Kuk käis matši vältel kaks korda selili, kuid seda ei fikseerinud sakslasest matikohtunik Th. Schopf. Lõpupüstimaadluses oli Kuk viimased 1½ min. parteris.

Kergekaalus said mõlemad, s. t. Toots ja Weikart, algul märkuse passiivsuse eest, mis ergutas neid vähe. Parteris käis sakslane kord üle silla. Tasaväginine matš.

Kergekeskkaalus oli Schäfer oma jõulisuse tõttu veidi aktiivsem. Võidu ta kindlustas Puusepa kiskumisega parteris üle silla.

Keskkaalus toimus Roolaane ja Schweickerti vahel tasaväginine heitlus. Eestlane oli jõulisem ja Schweickert maadles paiguti päris kinniselt.

Poolraskekaalus juhtis Neo algusest lõpuni, olles Ehretist tugevasti parem sundparteris, kus viis vastase üle silla, kuna Ehret seavastu ei saanud parteris sisse võtta ühtki võtet. Ka lõpu neljal minutil oli ründajaks pooleks Neo.

Raskekaalus oli Böhmer Kotka vastu kogu aeg kaitseseisukorras. Kotkas viis ta korduvalt parterisse, kus vastast kurnas poolnelsoniga seni, kuni see alistus. Böhmerilt nõudis erakordset pingutust vastu pidada 9 minutit.

A. Adari.

kem Puusepp-Schäferi oma. On ju ka Schäfer kõige parem Saksa maadleja. Puusepp tegi seekord paremini kui varemalt. Toots-Weikarti matš oli täiesti viik. Sakslane üldiselt küll natuke aktiivsem, mille aga Toots matimaadluses tasus hea punktiga. Kahe Saksa kohtuniku juures oleks sakslane võitjaks tunnustatud. Kuid see ei tähenda kuidagi, et kaks Eesti kohtuniku samamoodi oleks pidanud talitama.

— Roolaan-Schweickerti kohta?

— Ma ei ole nii tasavägist matši näinudki kui seda oli Roolaan-Schweickerti oma. Roolaan võitles nüüd paremini kui euroopavõistlustel „Estonias“.

— Teiste kohta?

— Kotkal ei olnud raskekaalu-vastast. Muidu Kotkas maadleb julgelt ja hästi. Kuk võib palju paremaks minna. Noore maadlejana laseb praegu end „ära petta“, nagu seda tema matšil Schmitziga näha oli.

— Ja veel?

— Noh, võitsime, lõime, lõpetab Maailma-Kristjan nagu algaski.

Kõnetame Euroopa-Kotkast, maavõistluse ainsat seljavõitjat.

— Eesnimi ikka veel Johannes?

Sissejuhatavalt öelduna ei olnudki arvamist, et ka niisugusele küsimusele vastuseks võib saada midagi uudislikku.

— Praegu on, aga ei jää. Võtan endale Johannese asemel Juhani.

— Oli küll selgesti näha, kuid siiski — kuidas see Böhmer ka tundus?

— Seda meest pidin ikka võitma. On ju kaalult niivõrd kerge, et tal ei saa võtte läbi minna. Muudest on öelda, et kõige huvitavamaks mulle oli Puusepp-Schäferi, nende vanade rivaalide, matš. Puusepp seekord kõvasti katsus tasuda. Schäferi võit siiski teenitud.

Agu Neole, kes varemalt maadelnud Saksa teiste poolraskekaallastega, oli seekordne kohtamine Ehretiga esimeseks. Ehretit teiste sakslastega võrreldes leidis Neo, et:

— Seelenbinder, kes euroopavõistlustel esines, maadleb lahtisemalt, võtterohkemalt ja on seetõttu kardetavam. Ehreti taktika näis olevat ainult endakaitse. Ta on umbes Sieberti taoline mees. Oma vormi, ütleb Neo, ei saa kiita. Olen vähe harjutanud — aga siiski, ära ei väsinud, jalg pidas vastu. Tahan treeninguga jälle täiel määral peale hakata.

Karl Kullisaar, maavõistlustel peakorraldaja abi ja kohtunik, avaldab oma arvamuse:

— 5:2-võrra meie sakslastest paremad ei ole, mille tõttu seda resultaati ei saa eriti esile tõsta. Küll aga on 4:3 igal juhul teenitud. Sakslased on praegu tunduvalt nõrgemad kui nad seda olid euroopavõistlustel Tallinnas. Minu meelest sakslased seekord olid hulga tuimemad, ainult Schmitz oli endine. Maistet, Neod ja Kotkast lootsin võitvat, Roolaanes kahtlesin. Kõige tugevamaid matše oli kaks: Roolaan-Schweickert ja Puusepp-Schäfer. Puusepp esines nüüd Schäferi vastu hulga paremini kui euroopavõistlustel.

Üldiselt, peab ütleva, matšid olid kehvad ja maadlustase nõrk. Meie olime nõrgad, nemad veel nõrgemad. See 5:2 saavutusena oma sisult ei ole veel meie parim mark. Euroopavõistluste ajal meie mehed olid paremas vormis.

Nikolai Kursman meie omaegse olümpia-treenerina lausub:

— 4:3 oleks olnud õiglasem tulemus. Meie võit on puhas — selles ei ole küsimust. Meie meeskond esines üle ootuste hästi, eriti selle noorem generatsioon. Neo vähese treeningu ja jalavea tõttu ei saanud end täiel määral maksma panna. Kokkuvõttes võib täiesti rahul olla meie meestega.

Tuli ilmsiks mõningaid taktikalisi vigu, mida peab parandama. Publik minu arvates oli jahe, isegi liig jahe, mida kusagil välismaal ei leia. Maavõistluse finiš, mille sooritas Kotkas, oli ilus ja efektn.

Joh. Vilemson, peasekretär maavõistlustel, avaldas oma pikema arvamuse:

— Eesti võitis seekord, kuigi 5:2 numbriliselt ei vasta võimete tegelikele suhetele. 4:3 oleks paremini ja õigemini karakteriseerinud maavõistluse tuuma. Tuleb rõhutada, et saavutatud võit kuidagi ei tohi meid pimestada oma säraga, samuti ei tohi meie kalduda oma võimete liialduslikusse ülehindamisesse, vaid peame sooritatud maavõistlust võtma kui üht olulist tuleproovi senistele ettevalmistustele, millele rajame oma edaspidise töö.

Sakslased seekordsel maavõistlustel ei olnud kaugeltki säärases vormis, mida nad siiani stabiilselt on ilmutanud juba 1928. a. saadik. Võib isegi öelda, et Saksa meeskond nüüd Tallinnas esines oma nõrgemas vormis viimase kümne aasta kohta. Sakslased olid Tallinna saatnud küll oma praeguse parima meeskonna, kuid siiski osutus see oma koosseisult lapitud meeskonnaks. Seda tõestavad asjaolud, et nad oma praeguse tegeliku raskekaal-

lase asetasis poolraskekaalu ja et nende valik kärbes- ja sulgkaalu edustaja suhtes ei osutunud küllalt õnnelikuks.

Puutuvalt Eesti meeskonnasse tuleb öelda, et see üldiselt hinnatuna võistles hästi. Näis, et mehed on ettevalmistust saanud, kuid samas paistis, et see ettevalmistus on toimunud teataval määral omapääd — ilma küllaldaselt tõsist ja täielist rõhku panemata ettevalmistuse tehnilisele ja taktikalisele küljele. Eriti puutub see kaitsesse, mis paiguti ei rahuldanud elementaarsemaidki nõudmisi sel alal. Parimaks meheks meie seitsmest tuleb pidada Neod. Vähesest harjutusest hoolimata esines ta võidutahtelisena, seejuures oskas ja suutis ta selge töövõidu välja pressida. Kotka võimeid tema seekordse matši puhul ei saa lähemalt hinnata, kuna ta vastane osutus liiga kergeks. Meie kärbes- ja sulgkaallane esinesid üle ootuste hästi.

Ferdinand Schmitz, euroopavõistluste väljapaistev „kärbes“, nüüd mitte vähem väljapaistev „sulg“, avaldab oma arvamust mõnestki raskekaallasest iseteadvamalt ja enesekindlamalt.

— Millise mulje saite meie noorest Kukest?

— Ta ei maadle peaga. Tugev ta on, koguni väga. Võib ehk paremaks saada.

— Lõppresultaadiga olete rahul?

— Meie oleks võinud samahästi võita kui teie. Vahed on väga väikesed, võib öelda, et võrdvõimelised. Kotkal ei olnud õiget vastast. Sellest hoolimata kõik 7 matši sisaldasid tugevat võitlust. Kohtunike otsused enam-vähem õiglased. Siiski: Weikart oleks pidanud võitma!

Fritz Weikart ise lausub:

— Minu suhtes kohtunike otsus ei olnud õiglane. Oleksin pidanud võitma. Suur viga, et ei kutsutud erapooletut kohtunikku kas Soomest või Rootsist. Andis tunda, et matt oli liig väike. Kärbeskaalus meie kaotasime, samuti ka poolraske- ja raskekaalus, kuid keskaalus olid võimed täiesti võrdsetena vaekausil. Publik on teil maadlustest väga vaimustatud.

Fritz Schäfer, euroopameister ja Saksa meeskonna „trumpäss“ on kõnelemisel rahulikkus ise. Kui ta oleks olnud inglane, siis ta kaks esimest sõna vist päris kindlasti oleksid olnud „allright“.

Nüüd algab ta:

— Kõik kokkuvõttes korras.

2:5 ei häiri teda põrmugi ja kahe tulipunkti juure asunult lausub:

— Weikart-Tootsi matš on maitse asi. Schweickert-Roolaan matš kujunes väga tasavägiseks. Embakumba võitjaks tunnistamisel ei pääse teisele natuke ülekohtu tegemast. See on paratamatus.

— Ja Puusepast?

— Tunnen teda väga hästi, koguni rohkem kui küllaldaselt. Pean ütleva: ta on paremaks muutunud. Vastuvõtuga Tallinnas oleme väga rahul, Saksamaal katsume seda tasa teha.

O.-Ü. „ESTO“

TALLINN,

PIKK TÄN. 47, TEL. 444-22

KÕIK

SPORDITARBED

täielises valikus soodsate hindadega

Eesti neljakordne meistermeeskond J. S. Estonia pärast tänavusi meistriks tulekut.

Meie tänavune jalgpalliaasta

Arvustust, arvusid ja ahastusi

Kaldun säärasele arvamusele, et tänavune jalgpalli-hooaeg tammus üldiselt eelmise aasta rada. Seda eeskätt maavõistluste rindel. Mis puudu jäi maavõistluste võitudest, selle tegi tasaks Balti turniiri võitmine, mis pärast kaotusi Lätile, Ungarile ja Soomele oli kõiki lohutavaks balsamiks, koguni võidujoovastuse põhjustajaks. Ilma selle tähtsa võiduta oleksid vist praegugi suurel jalgpallihuviliste perel olnud pead norus, kuigi asja sisse tungides tänavune jalgpall oma klassilt ei olnud halvem mullusest. Võitsime küll vähem maavõistlusi (2 maavõistlust l. a. 4 asemel), kuid võidu äärel olnud maavõistlus Ungariga ja momentse nõrkuse tõttu Soome vastu kaduma läinud viik peagu võrduvad sellele, mille võrra oleme vaesemad eelmisest mürtsurikkast aastast.

Vaatleme maavõistluste hooaega linnulennuliselt.

Start toimus mai lõpul Oslos, kuhu olime Norrale kutsutud katsejäneseks maailmavõistluste eel. Norrale oli meil sendav, kui ta suutis võita ainult 1:0. Ei saanud norralased vabandada ka koosseisuga, sest maailmavõistlustele sõitnud Norra koosseis põhjustas Eesti ainult väikese muudatuse. Meie 0:1-kaotuse väärtust tõstis criti veel see asjaolu, et mõnda aega hiljem Soome kaotas Norrale Põhjamaade meistri võistluste sarjas koguni 0:9! Pealegi tuli Norra tä-

navu Põhjamaade meistriks. Kui tahame endid kõrvupidi tõsta, siis võiksime lausuda, et PM (Põhjamaade meistri) ja BM (Baltimaade meistri) mängutase me vaheks on ainult üks värav, mille BM sai pealegi väljas mängides. Kuid jätame selle ütlemata.

Oslost üle Stokholmi tagasi, kus Estonia mängis meisterliku viigi AIK-ga, läks sõit varsti Kaunasesse. Seal toodi võit Leedu üle 2:0. See ei põhjastanud erilist optimismi, kuna Leedu jalgpalliteati olevat vormi languses. Pärast mõneajalist vahet võtsime Tallinnas vastu 1937. a. BM, s. t. Läti rahvusmeeskonna. Kaotasime 2:0. Enne kõike oli Läti löönud ka Leedut 2:0. Seega siis „Balti turniiri“ „kevadvoor“ andis kolm korda 2:0 ja Läti selge paremuse.

Siis tulid hõimud madjarid Tallinna laulupeole ja lahkusid siit võiduga 3:2, misjuures nad ise tänasid õnne, et olid selgest kaotusseisust pääsenud võidule. Augustikuu oli jäänud traditsiooni kohaselt Soomele — kaksikmaavõistluseks. Tallinnas meie A meeskond võitis vastu kibeda kaotuse 1:3. Kibe oli ta selles mõttes, et viik luhtus viimastel minutitel, millal osa publikust oli staadionilt juba lahkumas. B meeskond saavutas tänu soomlaste ühele omavärvale viigi 2:2, seda Kuopio linnas.

Ning septembris järgnes lõppvaatus —

võistlus Balti karikale, mida Läti ähvardas lõplikult endale võita. Turniir toimus Tallinnas. Esimesel matschil Eesti võitis Läti 3:1. Veel suurema huviga jälgiti „erapooletute“ matschi, millel Leedu kangelaslikus heitluses, toetatuna meie publikust, tegi viigi Läti vastu 1:1, misjuures Läti sai viigi alles lõpu eel. Soodus seis Eestile meelitas viimaseks matschiks staadionile Eesti kõigi aegade rekordse pealtvaatajaskonna, mis on ühtlasi staadioni rekordiks. Eesti algvärava järele Läti viigistas teisel poolajal, mis jäigi lõpptulemuseks, kuid oli Eesti tõstnud Balti meistriks! See oli saavutus, mis lubab tänavusele hooajale jagada kiitust. Kuid unustada ei saa ka leedulasi, kes avasid meile tee BM-tiitlile viigiga Läti vastu.

Lätil oli tänavu hiilgavam hooaeg kui kunagi varem, kuid tumedaks punktiks jäi talle BM-tiitli loovutamine. Muide ta ei kaotanud ühtki maavõistlust. Kaheksa maavõistluse kohta olid ta ainsateks nõrgemateks partiideks kolm viiki. Seejuures Lätil oli tegemist läbilõikes raskemate vastastega. Seda näeme tema rekordlehel: võidud — Leedu ja Eesti üle 2:0, Ungari üle 3:0, Tšehhoslovakkia ja Poola üle 2:1 ning viigid — Rootsiaga 3:3 ja Leedu ning Eestiga 1:1! Leedu ei saanud kogu hooaja kohta ühtki võitu. Ainsaks paremaks tagajärjeks oli viik Lätiga 1:1.

Edasi järgnes viis kaotust: Eestile 0:2 ja 1:3, Lätile 0:2, Ungarile 0:3 ja Soomele 1:3. Kuidas keegi Balti kolmikust lõpetas hooaja, selle kohta pakub parima pildi alljärgnev võrdlus:

Eesti	8	2	2	4	11:13
Läti	8	5	3	—	16:7
Leedu	6	—	1	5	3:14

Kodus mängis Eesti 5, Läti 4 ja Leedu ainult 2 maavõistlust.

Kokku võttes meie rahvusmeeskonna kohta võib ütelda, et mänguvõime ja oskus on standardiseerunud teatud tasemele. Kesk-Euroopa klassi peamiseks on aga astuda veel võrdlemisi pikk samm, milleks kulub palju aastaid.

Meistrivõistlused olid järgmiseks suuremaks sündmuseks hooaja kohta. Esimest aastat oli olukord säärane, et kevadvooruga lõppesid võistlused ühele meistritiitlile ja sügisel algasid uuele tiitlile. Läänud aastal tabeli kolmandaks surutud Estonia tegi kevadel tore lõpuspurdi ja säilitas meistritiitli. Ühtlasi tuli ta meistriks neljandat korda järjest, mis on uueks rekordiks. Varem on kolm korda järjest meistriks tulnud v. s. Sport. Liiduklassist langesid välja Puhkekodu ja ÜENÜTO. Viimane sai liiduklassis püsida seega ainult ühed meistrivõistlused. 1937/1938. a. meistrivõistlused lõpetasid järgmiselt:

	Estonia	Esta	Kalev	Sport	NTHK	Tervis	ÜENÜTO	Puhkekodu	Võite	Viike	Kaotusi	Värvate vahekord	Punkte
Estonia	J 2:2 2:1	2:2 4:0	2:0 5:0	0:4 5:0	1:1 4:2	5:0 14:1	7:2 3:2	0:2 2:0	10	2	2	51:17	22
Esta	2:2 1:2	E 1:4 1:0	2:1 2:2	4:1 2:2	1:3 4:1	3:1 4:2	1:0 4:1	8	3	3	32:22	19	
Kalev	0:2 0:4	4:1 0:1	S 3:2 2:1	2:2 2:0	3:7 7:0	3:1 7:1	3:3 7:1	8	2	4	43:26	18	
Sport	4:0 0:5	1:2 2:2	2:3 1:2	T 8:2 1:4	6:2 3:0	6:2 7:0	2:1 5:0	8	1	5	48:25	17	
NTHK	1:1 2:4	1:4 2:2	2:2 0:2	2:8 4:1	O 1:7 3:2	2:4 5:3	0:3 5:1	4	3	7	30:44	11	
Tervis	0:5 1:14	3:1 1:4	7:3 0:7	2:6 0:3	7:1 2:3	N 0:2 0:2	4:1 2:2	4	1	9	29:54	9	
ÜENÜTO	2:7 2:3	1:3 2:4	1:3 1:7	2:6 0:7	4:2 3:5	2:0 2:0	0:3 4:0	4	—	10	26:50	8	
Puhkekodu	2:0 0:2	0:1 1:4	3:3 1:7	1:2 0:5	3:0 1:5	1:4 2:2	3:0 0:4	A 3	2	9	18:39	8	

Kogu meistrivõistluste vältel löödi 276 väravat, mis uus rekord. Need jagunesid kahele voorule peagu võrdselt: sügisel 135, kevadel 141. 65 küti vahel jagunesid väravad järgmiselt:

17 väravat — Niks (Kalev).
12 väravat — H. Uukkivi (Estonia) ja N. Kaubisch (NTHK).
10 väravat — J. Siimenson (Sport), A. Laasner (Sport), R. Veideman (Kalev),

Tänavune „wunderteam“ Tallinna Jalgpalli Klubi, kes ringkonnaklassist tõusis liiduklassi tabeli teiseks. Esimeses reas: Papp (kelle joonistatud on ülalolev karikatuur), Koni, R. Sillak (meeskonna kapten), Sui, Schmidt, Veliso ja Kasan. Teises reas: E. Sillak, Valdov, Niinvee, Neuman ja trener H. Paal.

Estonia raudtalasid H. Uukkivi meistripärja ja vägede ülemjuhataja kindral J. Laidoneri rändkarika.

E. Kägu (ÜENÜTO) ja V. Kask (Tervis).

9 väravat — N. Linberg (Estonia).

8 väravat — R. Kuremaa (Estonia), O. Brenner (Sport) ja V. Kesker (Esta).

7 väravat — E. Tipner (Sport).

6 väravat — H. Kippar (Esta), Sarõshni (NTHK) ja O. Ristmäe (Kalev).

5 väravat — L. Kass (Puhkekodu), P. Mäger (Tervis), Kiviäli (NTHK), Peebo (ÜENÜTO) ja L. Mäng (Estonia).

4 väravat — E. Ollik (Kalev), Nool (Tervis), E. Jürgens (Puhkekodu), Sikk (Kalev), F. Karm (Esta), M. Jensen (Estonia) ja Meero (ÜENÜTO).

3 väravat — V. Piisang (Estonia), A. Padumets (Tervis), Pillman (Tervis), E. Valdmees (Sport), N. Bõkov (NTHK), E. Hindrekus (ÜENÜTO), R. Härmates (Puhkekodu), O. Hoovi (NTHK), H. Ööbik (Sport), K. Perman (Estonia) ja J. Kaljo (Esta).

2 väravat — A. Annus (Esta), V. Pudel (Tervis), N. Sillandi (Estonia), Koslovski (Sport), O. Jungholz (Estonia), E. Raide (Esta) ja R. Kuuskler (Esta).

1 värav — F. Murr (Puhkekodu), V. Stepanov (Sport), Tepp (Puhkekodu), P. Fiskar (Puhkekodu), A. Ossipov (NTHK), Laanemägi (NTHK), V. Laving (ÜENÜTO), G. Raps (Tervis), Krasna (Estonia), Kopli (Esta), Reeland (Puhkekodu), Keerd (Esta), Matsalu (Estonia), H. Vahter (Esta), L. Ooman (Puhkekodu), V. Kask (Kalev), F. Sõgel (Kalev), Puusman (Puhkekodu) ja V. Leilov (Tervis).

Omaväravaid — 8.

Uute klubidena liiduklassi tõusid Olümpia ja TJK, kes 1938/39. a. meistrivõistluste sügisvoorus tekitasid kohe fuuroori. Nad rühkisid mööda liiduklassi

Eesti esimene karikavõitja V. S. Sport, kes tänavu võitis tagasi ja enda poolt Eesti karikaks annetatud E. Saarepera auhinna.

vanadest tugedest ja platseerused meistrimeeskonna Estonia järgmisteks. Eriti hea positsiooni saavutas TJK, kellel sügisvooru lõpuks jäi ainult 1 punkt vähemaks kui tabelijuhil Estonial. Sügisvooru tabel kujunes järgmiselt:

Osa- võtjad	Estonia	TJK	Olümpia	Kalev	Tervis	Esta	Sport	NTHK	Võite	Viike	Kaotusi	Värvavid	Punkte
Estonia	█	3:3	7:0	1:0	2:3	3:1	2:0	3:1	5	1	1	21:8	11
TJK	3:3	█	4:1	1:1	7:1	1:4	5:1	2:1	4	2	1	23:12	10
Olümpia	0:7	1:4	█	5:1	3:2	3:0	1:5	1:0	4	--	3	14:19	8
Kalev	0:1	1:1	1:5	█	0:0	0:0	3:2	4:1	2	3	2	9:10	7
Tervis	3:2	1:7	2:3	0:0	█	4:3	1:3	4:1	3	1	3	15:19	7
Esta	1:3	4:1	0:3	0:0	3:4	█	2:2	0:0	1	3	3	10:13	5
Sport	0:2	1:5	5:1	2:3	3:1	2:2	█	1:5	2	1	4	14:19	5
NTHK	1:3	1:2	0:1	1:4	1:4	0:0	5:1	█	1	1	5	9:15	3

Kokku löödi 45 kütü poolt 115 väravat, mis on viimaste aastate kohta võrdlemise väike arv. Suurimaks väravakütiks oli O. Kastan (TJK), kes on olnud üks parimaid kütte ka varematal aastatel, millal TJK olnud liiduklassis. Tänavu lõi ta 11 väravat. Hat-tricke sooritati kolm: Lõhmus, R. Kuremaa ja Leilov. Suurima arvu väravaid ühe matschi vältel lõi R. Kuremaa, nimelt 5, seda Estonia-Olümpia kohtamisel Tartus. Peale hat-tricki sooritanute said kolme väravaga ühel matschil hakkama veel L. Saar, O. Kastan ja Papp, kuid nad ei löönud oma väravaid järjestikku. Penaltidest löödi kuus väravat.

115 väravat jagunes 45 kütü vahel järgmiselt:

11 väravat — O. Kastan (TJK).

8 väravat — R. Kuremaa (Estonia).

5 väravat — L. Saar (Sport), A. Palumets (Olümpia) ja M. Jensen (Estonia).

4 väravat — P. Mäger (Tervis), A. Velisto (TJK), O. Lõhmus (Olümpia) ja V. Leilov (Tervis).

3 väravat — L. Kass (Estonia), Niks (Kalev), V. Stepanov (Sport), Kõss (Olümpia) ja E. Papp (TJK).

2 väravat — A. Kask (Tervis), R. Veideman (Kalev), G. Raps (Tervis), N. Kaubisch (NTHK), E. Raide (Esta), J. Siimenson (Sport), J. Kaljo (Esta), N. Sarõshni (NTHK), E. Ollik (Kalev), E. Sillak (TJK), N. Bõkov (NTHK), F. Murr (Estonia), R. Valdov (TJK), V. Leetmaa (Esta), A. Luks (Tervis) ja H. Oõbik (Sport).

1 värav — E. Matsalu (Estonia), O. Ristmäe (Kalev), R. Kuuskler (Esta), F. Karm (Esta), H. Kippar (Esta), F. Kull (Olümpia), H. Schmidt (TJK), A. Kopli (Esta), A. Kleeman (Sport), V. Kask (Kalev), K. Jõesaar (NTHK), O. Hoovi (NTHK), Silman (Tervis), A. Laanemets (NTHK) ja K. Tepp (Estonia).

Omapärvavaid — 3.

Märkmetena liiduklassi meeskondade kohta on märkida:

Pärast võimete mõõna l. a. sügisel tõusis Estonia rea tugevate mängijate ülevõtmisega Puhkekodust niivõrd tugevaks, et moodustas peagu üksinda kogu rahvusmeeskonna. Kuna tal vahetuseks on kõvad mängijad, võib arvata, et Estonial on Eesti valitseja koht kindlustatud veel paariks aastaks. Teistelt meeskondadelt nõuab suurt pingutust, paiguti isegi endaületamist, et Estonia vastu saavutada viik. Estonia kaotuspardiid on olnud juhuslikku laadi, sõltuvalt kõrvalteguritest.

Kalevit võib hinnata Estoniale järgmiseks meeskonnaks, kuid sageli muutub ta niivõrd lodevaks, et mängib maha kõik oma parimad schansid hea positsiooni vallutamiseks. Eesti rekordne meister Sport vajub aast-aastalt allapoole, kui alanud meistrivõistluste sügisvoorus jäid eelviimsele (!) kohale. Võib arvata, et kui meeskonna noorte mänguvõime tõuseb, võib Sport edaspidi uuesti meistritiitlit ründama hakata. Esta sooritas kevadvooru matschid päris lustakalt, olles Estoniale haruldaselt kõvaks konkurendiks. Kuid näis, et kevadvooru matschid nõudsid talt liigset pingutamist ja rohkem kunstlikku hinge sissepuhumist, nii et ta sügisvoorus langes võitlusvaelisemate meeskondade hulka, kes kahtlaselt parema väravasuhega pääses eelviimasel kohalt. Kuid võib-olla lõi Esta mängijatele kevadvooru tagajarjel pähe magus arvamus, et nad tõesti on head mängijad, mis võis riisuda nende innu ja püüdlikkuse.

Provintsimeskondadest on Tervis ja NTHK suutnud juba pidevalt püsida liiduklassis. Tänavu kevadel oli aga nende situatsioon vahepeal päris kartustäratav. Ainult vaevu nad jäid edasi liiduklassi. Tervise kohta on iseloomustavaks, et ta hästi suudab mängida ainult koduväljal. NTHK on ses mõttes veidi parem, nagu ta seda tõendas kevadel. Järgmise aasta kevadeks on NTHK päris lootusetus olukorras. Palju rohkem põhjust kiitlemiseks pole ka Tervisel. Ka Olümpiat võib liigitada NTHK ja Tervise klassi, kuigi ta uustulnukana sooritas sügisvoorus päris hiilgava starti. Kevadvoorus, kus tal kodulinnas pidada ainult üks matsch, on tal punktide juurerehankimiseks vähe schansse. Kogutud üdist jätkub siiski vist niipalju, et kindlustada liiduklassis püsimist.

Eriliselt tuleb mainida TJK-i. Kevadel päris lootusetu meeskonnana, kes oli kaotanud endasse usu, sündis ta päris ümber pärast seda, kui õnne abil tuli oma ringkonna meistriks, mis avas talle tee liiduklassi. Seal tõusis ta koguni tabeli teiseks, saades ainsa kaotuse Estalt, sellegi voo algul ja juhuslikult.

Liiduklassi klubidele järgnevaiks võib lugeda ÜENUTO, Puhkekodu, Võitlejat ja Pärnu Tervist, kellele Lõuna-Eesti ringkonnast võib lisanduda Raudla. Nende seast loodetavasti kerkivad järgmisel aastal vahetusmeeskonnad liiduklassi. Põnevaks rebimiseks kujuneb ÜENUTO ja Puhkekodu vahel, kes

mõlemad kuuluvad ühte ja samasse ringkonda ja eeskätt peavad võistlema meistritiitli pärast.

Hooaja algul etteaimamatuks sündmustikuks kujunesid esmakordselt korraldatavad Eesti karikavõistlused. Nende sünnis on suurimad teened v. s. Spordil, kes Eesti Karikana pani välja igavesti rändava auhinnana Ed. Saarepera karika, mis väärtuselt ajalooline. Viimaks jäi karikavõistlustest emale meistermeeskond Estonia, kuna ta oli kõige rohkem koormatud maavõistlustega. Järgmisel aastal ta loodetavasti stardib.

Karikavõistlustest nende esialgse staatusi järgi võtab osa 12 meeskonda. Kõik 8 liiduklassist ja kõik 4 A kl. ringkonna-meistrid. Eelringis kohtavad ringkonna-meistrid ja sügisvooru tabeli neli nõrgemat meeskonda, kuid nii, et liiduklassi meeskonnad omavahel ei kohtaks. Neli võitjat pääseb veerandfinaalidesse, kus nad kokku loositakse sügisvooru nelja parema meeskonnaga nii, et viimased neli omavahel ei kohtaks. Poolfinaalide paarid loositakse uuesti.

Kuidas karikasari arenes tänavu, seda näete juurelisatud tabelist. Kalev-TJK matsi võitja pääses eelringist otse poolfinaali Estonia loobumise tõttu. Huvitava kombel pääsesid poolfinaalidesse kõik need liiduklassi meeskonnad, kes olid veerandfinaalidesse paigutatud. Ainult Estoniat asendat TJK, kes sügisvoorus tuli teatavasti tabeli teiseks Estonia järel. Finaali pääsemiseks oli TJK-l raske mäng Estaga. Ainuke värv langes alles lisaajal. V. S. Sport pääses finaali üle Pärnu kahe meeskonna, keda mõlemaid ta võitis äärmiselt napilt. Esimene finaalmats jäi kahetunnisest mängust hoolimata viiki. Kordamisfinaalgi kestis kaks tundi, sest normaal-aeg oli lõppenud viigiga 1:1. Lisaajaga Sport võitis favoriidiks peetud TJK-i 2:1, millega viis karika tagasi oma seifi.

Karikavõistlused algasid 7. augustil, vältades 6. novembrini, seega peagu täpselt kolm kuud. Venimise põhjustasid maavõistlused, Balti turniir ja ka liiduklassi sügisvoor. Nende komistuste otsa jäävad nad ka tulevikus, kuid see pole kahjuks karikavõistlustele. Varem võib karikavõistlustega alustada ainult siis, kui A klassi ringkonnavõistlustega, mis peavad selgitama 4 meistrit, ei venitaks. Tänavu tekkis aga lubamatu venitamine.

Üheteistkümnepäevase vahel peetud üheteistkümnel matsil löödi kokku 38 väravat. See on siis karikavõistluste värvate rekordnormiks.

Karikavõistlustes puutuvalt võiks soovitada seda, et aegsasti tehtaks kindlaks, kas kõik need, kes neil õigustatud startima, annavad ka nõusoleku startimiseks.

Säärane on seis pärast liiduklassi meistrivõistluste sügisvooru. Selgituseks pole vist sõnu vaja, kui vaadata E. Spordilehes nr. 9 — 1938 avaldatud karikatuure meistrivõistluste kohta.

Eesti karikavõistlused 1938

Eelring	Veerandfinaalid	Poolfinaalid	Finaal	Karikavõitja
NTHK Võitleja	NTHK 4:3 Est	Est 1:0	TJK 1:0	Sport 1:1,2:1
Kalev TJK	TJK 3:2		
ÜENÜTO Pärnu Kalev	Pärnu Kalev 5:2	Sport 1:0	Sport 3:2	
Olümpia Puhkekodu	Olümpia 3:0	Tervis 3:0		

Märkus: Tabel on tagantjärele koostatud.

Siis saaks loobujaid asendada meeskonnadega A klassist nii, et alati oleks karikavõistlustel 12 meeskonda. Veel on soovitatav, et iga üksik ring mängitaks täielikult läbi ühel ja samal päeval, jättes veidi hiljemaks ainult võimalikud kordamismatsid. Liiduklassi sügisvoor saadi läbi viia ringide kaupa ühel päeval ja see jättis korralikuma mulje ja pakkus paremat ülevaadet võistlustest.

Sama kord tuleks sisse tuua igale poole, kus see aga vähegi võimalik.

Eesti karikavõistlustele on pandud alus. See on kõige tähtsam. On arvata, et huvi nende vastu tõuseb aast-aastalt ja nad ka meil muutuvad traditsioonilisteks rahvuslikkudeks sündmusteks, mille suureks lõpupunktiks oleks karikafinaal — tulevikus vast kümnetele tuhandetele pealtvaatajatele...
A. ADARI.

Viinis tõstekangi kallal

Reportaashi ja märkmeid

Nendele linnadele, missugustes olen startinud kas olümpiamängude, euroopavõistluste või maailmavõistluste puhul, lisandus nüüd Viini. Selles linnas võistles neljakümne aasta eest peetud esimestel tõste-maailmavõistlustel ainsa eestlasena Georg Hackenschmidt, nüüd olin ainsaks eestlaseks mina. Kolmandaks tuli Hackenschmidt, kolmandaks tulin ka mina. Seega võib ütelda, et algus ja vähemalt senine lõpp lähevad ühte. See oli öeldud muuseumis. Nüüd aga vaatleme, kuidas rullusid tänavused maailmavõistlused Viinis ja missugust osa neil sain mängida mina.

Võistlusi korraldava komitee oli teinud kõik, et juubelivõistlused jätaksid välismaalastele võimalikult parema mulje. Ja peab ütleva, et see õnnestus täiel määral. Minul igatahes pole mingisuguseid kaebusi, milles süüdlased võiksid olla korraldajad. Vastuvõtt oli hea, osavõtjaid sõidutati mööda Viini ja Viini metsi, võistluste korraldus oli tip-top jne. jne.

Viini ise tundus elava ja temporikka linnana, mis jätab endast meeldiva ja koduse mulje juba esimesest pilgust. Võin täiel määral uskuda, et ta on ka romantiline linn, kuigi selles veendumiseks peaks selles Doonau linnas viibima kauemat aega kui mul seks oli võimalusi. Viinlased ise tunduvad hoopis teissuguste inimestena kui sakslased. Võib kohata toredaid habemeis tüüpe, kes meeleldi ajavad juttu kuni... kuni jutt ei kaldu poliitikale. Muidu on rahvas kodune ja lahke. Ainuke, mis ähvardas minult röövida kogu romantika, olid meie oludega võrreldes kõrged toiduhinnad. Süües mitte just kallis söögipoes, tuli mul kolmekordse lõunasöögi eest maksa 8 marka. Alla kolmekordset lõunasööki poleks ma aga kõhtu täis saanud, sest portsjonid polnud väga kaalukad vähemalt minusugusele mehemürakale mitte.

Lootsin Viinis kohata ka G. Hackenschmidt, keda juubelivõistlustele oli palutud aukülalisena. Pärisin teda küll järele, kuid selgus, et ta pole ilmunud. Kutse talle olevat saadetud Nizzasse. Tõenäoliselt viibib aga Hackenschmidt praegugi veel Ameerikas, kuhu ta loengute reisirile sõitis juba läinud aastal. Teised elus olevad veteraanid, kes olid osa võtnud esimestest maailmavõistlustest Viinis, olid kõik kohal ja nendega sai banketilauas ajada päris muhedat juttu. Muu-

USA üllatus raskekaalus — 21-aastane Steve Stanko, kes Viini maailmavõistlustel tuli Arno Luhaääre ees teiseks.

seas küsisin banketilauas, miks puudub Viini suurtõstja Robert Fein. Sellele sain vastuseks „tsss!“. R. Fein on teavasti juut. Juudid on aga Saksa spordiliikumisest välja lülitatud. Mõtlesin endamisi, kas seda oleks tehtud ka Austria kuulsal pallijuhi Hugo Meisliga, kui viimane oleks anslussil ajal viibinud veel elavate kirjas...

Vaidlematult on praegu maailma parimaks tõstesporti-maaks Saksa, kes tuli üldvõitjaks 15 punktiga võimalikust 30 punktist. Tema üldvõitjaks tulekut poleks takistanud ka see, kui ta igas kaalus oleks startinud ainult ühe mehega (Saksal oli ainsana välja pandud kahekordne meeskond) või kui egiptlasi poleks seiranud ebaõnn. Igas kaalus andsid sakslased kolme esimese hulka vähemalt ühe mehe, kahe kaalus koguni oma mõlemad esindajad. Kuue esimese hulka pääses kõik kümme sakslast.

Maailmameistri-tiitleid sai Saksa kolm — Liebsch, Wagner ja Manger. Sakslastele endile oli suurimaks üllatusseks Wagneri võit, kuna arvata oli, et keskaalu võidab kas egiptlane El Touny või ameeriklane Terpak. Wagner tegi oma elu parima kogusumma (367,5 kg) ja oli kogu võistluste kohta ainsaks, kellel õnnestus kõik üheksa tõstet! Rõõmu sakslastele valmistas ka poolraskekaallane Haller, kes teiskordselt maailmavõistlustel võitis prantslase Hostini, kuigi tiitel läks Ameerika neegrile Davisele.

Ülejäanud kaks meistritiitlit võitis Ameerika, kes kokku saavutas 6 võistleja kohta 9 punkti, tulle Saksa järgmiseks. Peale A. Terlazzo, kes kaitses l. a. tiitlit, tuli esmakordselt maailmameistriks poolraskekaallane John Davis. See 17½-aastane neegripoiss oli vast võistluste suurimaks üllatuseks. Tema kogusumma 387,5 kg on parim, mida näidatud olümpiamängudel, euroopa- ja maailmavõistlustel. Imestust äratab see poiss veel sellega, et ta on tõstmist treeninud ainult 14 kuud! Peetakse võimalikuks, et ta juba järgmisel aastal võib tõsta 400 kg. Isiklikult leian, et Davis on tõstesportile pühendunud liig noorelt, kuna ta on veel kasvuaas. Kõigi oma tõstete juures suudab ta välja panna kogu oma jõu. Kui mina suudaksin neegri eeskujul viimseini kasutada oma jõudu ja täiel määral kontsentreeruda, võiksin saavutada kas või 500 kg. Kui seni valitses neegrite kui tõstjate suhtes suur pessimism, siis nüüd on igatahes selge, et neegrid võivad ka sel alal tõusta väga kõrgele. Pioneerideks on kaks Johni — Terry ja Davis.

Ameerika meeskonna teiseks suure formaadiga tuleviku-meheks võib pidada raskekaallast Steve Stanko't. Enne võistlusi ma ei teadnud üldse aimata mingisugust hädaohtu sellest mehest, kuna tema parima kogusummana oli minul teada 385 kg. Viinis tegi ta aga ootamatult 397,5 kg ja mõnda aega hiljem maavõistlusel Saksaga 400 kg. Elukutselt on puuraija.

Üldiselt oli kogu Ameerika meeskond alati lõbusatuju-line. Lihtsameelsete inimestena olid nad kui suured lapsed, kellele iga väiksemgi asi pakkus palju naeru. Pööraselt naerma ajas neid juba see, kui leidsid, et mul rinnataskus on rihma otsas taskukell. Neile oli uudiseks, et kella ka nii kantakse. Halva komplimendi tegi mulle Stanko. Kui talt tema vanust pärides sain vastuseks 21 aastat, küsisin, kui vanaks ta mind hindab. Ta vastas mu pealele vaadates — 60 aastat... Jänkidega sain siiski nii heaks sõbraks, et järgmisel aastal nad tahtsid mind tingimata näha Ameerikas.

Kui nüüd minna egiptlaste juure, siis võib ütelda, et nende esinemist oodati suure ärevusega. Olid nad ju Pariisi.

maailmavõistlustel puudunud ja arvati, et mine tea, missugused uued fenomeenid neil vahepeal on juure sirgunud. Kuid egiptlased jätsid suure pettumuse. Tõele au andes seiras neid ka ebaõnn, kuid ainuiksi see poleks aga põhjustanud nii tugevat ebaedu. Vastupidi sellele, kuidas õppisin egiptlasi tundma Berliini olümpial, näis neil Viinis puuduvat taktika ja ka meeskonna-distsipliin. Teisiti ei saa seletada seda, et nad tõstetel nii palju panid ühele kaardile, et viiest mehest kolm ei saanud tõukamises üles oma algraskust ka kolme katsel. Kuhu oli jäänud nende kuulus kontsentreerimine, mis Berliinis oli eeskujuks kogu maailma tõstjatele?

Kõigest sellest tuli, et auhinnale pääses ainult üks egiptlane — kergekaalus Attia, kes tuli teiseks. Kuid võib olla tähendab ebaõnnestumine 1938. a. maailmavõistlustel nende seda suuremat edu järgmisel aastal...

Teiste rahvuste esindajaist on eeskätt märkida sulgkaalus itaallast Bescapè't, kes tuli teiseks ja näitas head tehnikat. Prantsusele tõi ainsa punkti endine olümpiavõitja Louis Hostin, kes poolraskekaalus jäi kolmandaks. Kuid ta pole võimetus tagasi läinud, vaid konkurendid on temast mööda rühkinud. Teised rahvused esinesid väheütlevalt.

Üldjärjestus Adolf Hitleri annetatud rahvaste auhinnale kujunes järgmiseks: 1. Saksa 15 punkti. 2. USA — 9 p. 3.—4. Itaalia ja Egiptus — 2 p. 5.—6. Eesti ja Prantsuse — 1 punkt.

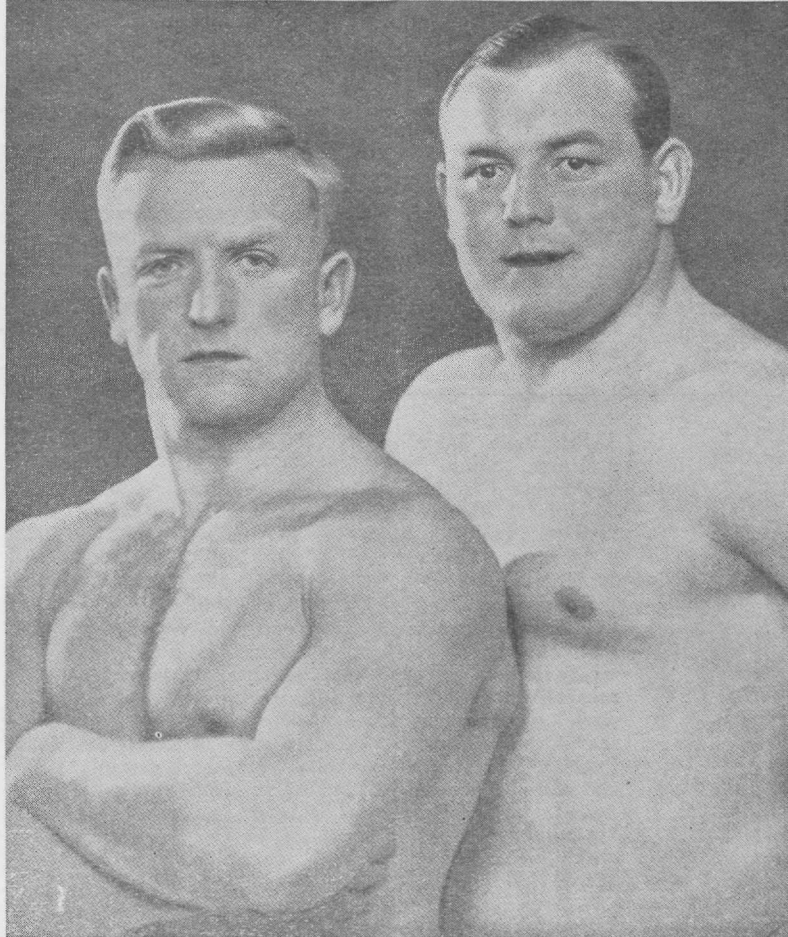
Kui aga arvestada kuue esimese kohaga, on järjestus veidi erinev: 1. Saksa — 43 p. 2. USA — 27 p. 3. Prantsuse — 13 p. 4. Egiptus — 10 p. 5. Itaalia — 6 p. 6. Eesti — 4 p. 7.—8. Ungari ja Rootsi — 1 p. Igasuguse arvestuse järgi jäävad ilma punktita Holland ja Läti.

Kõku startis 10 rahvust 38 võistlejaga. Kahes äärmisemas kaalus oli 7 osavõtjat, mõlemast otsast järgmistes kaaludes 9 ja keskaalus 6 osavõtjat. Seega täieline sümmeetria.

Kaalude järgi on võistlustest märkida järgmist huvitavat:

Võistluste ainsa maailmarekordi püstitas sulgkaalu rebimises Ameerika neeger John Terry, kes saavutas 97,5 kg (end. rek. oli M. Walteri nimel 96,5 kg). Ka sakslane Richter rebis 97,5 kg, kuid tema tõste võeti vastu kohtunike hääletega 2:1, mispärast see määruste järgi ei kuulunud kinnitamisele. Kontrollkaalumisel osutus neegri kehakaaluks täpselt 60 kg, miks rekord kuulutati otsekohe kehtivaks. Neeger katsetas ka 100 kg, kuid seekord asjata. Nõrga surumise tõttu jäi aga Terry teistest peakonkurentidest niivõrd maha, et vähemalt teise koha saavutamiseks katsetas tõugata maailmarekordina 127,5 kg, mis ebaõnnestus kahel katsel, jättes tõukamise lõppsummaks algraskusena 120 kg. Kogusummaks tuli 292,5 kg, millega ta prantslase Baril'i ees sai neljanda koha üksnes kergema kehakaalu tõttu.

Võitjaks tulnud Georg Liebschi kogusumma 305 kg on 7,5 kg võrra parem tema enda kogusummast Pariisi maailmavõistlustel. Teiseks tulnud itaallane Bescapè saavutas esimest korda elus 300 kg. Rootslane Högborg surus 72,5 ja rebis 80 kg, kuid tõukamisest loobus vigastuse tõttu. Nii jäi ta kaalu seitsmendaks, mis tähendas viimast kohta.

Saksa kuulsusrikkamaid tõstesportlasi — Rudi Ismayr ja Josef Mangler.

Tagajärjed kujunesid järgmisteks (järjekorras kehakaal, surumine, rebimine, tõukamine ja kogusumma):

1. Liebsch, Saksa	60,0	95	92,5	117,5	305
2. Bescapè, Itaalia	59,8	85	95	120	300
3. Richter, Saksa	59,8	82,5	97,5	117,5	297,5
4. Terry, USA	59,5	75	97,5	120	292,5
5. Baril, Prantsuse	59,6	77,5	95	120	292,5
6. Ambrozi, Ungari	59,5	75	80	110	265
7. Högborg, Rootsi	60,0	72,5	80	—	152,5

Kergekaalus saavutas Anthony Terlazzo suure edu teiste ees juba surumises ja targa taktikaga suutis ta säilitada seda lõpuni. Pärast rebimist oli parimate vahel järjestus järgmine: Terlazzo 212,5 kg, Shams, Schwitalle ja Jansen à 202,5 kg ning Attia 200 kg. Kas keegi talle muutub kardetavaks, sõltus kõik tõukamisest. Näis, et seda suudab olla egiptlane Shams, kes rebimises oli korranud oma maailmarekordi 112,5 kg ja kellel väga vähe puudu jäi 115 kg-st.

Shams hakkaski üritama Terlazzo löömist. Tõukamises pani ta algraskuseks 140 kg. Kui see ei läinud üles,

Mööbli- ja autopoliitöööstus

August Offis

Tatar'i 3

Tel. 475-46

lisas 5 kg juure ja üritas uuesti. Selle ebaõnnestumise järele pani raskuseks koguni maailmarekordi — 147,5 kg! Nii oli ta pannud kõik ühele kaardile. Saigi 147,5 kg üles, kuid ... ei suutnud seda fikseerida ja kang langes kolinal põrandale. Võistlus oli läbi, Terlazzo maailmameister ja Shams viimane. Üritanuks ta teisel katsel uuesti 140 kg, mis tõenäoliselt oleks õnnestunud, oleks tal kaasmaalase Attiaga olnud võrdset 342,5 kg ja ta oleks viimase ees tulnud teiseks kergema kehakaalu tõttu. Kuid suur tükk ajab suu lõhki.

Tehnilised tagajärjed:

1. Terlazzo, USA	66,8	105	107,5	137,5	350
2. Attia, Egiptus	66,0	95	105	142,5	342,5
3. Schwitalle, Saksa	67,1	97,5	105	130	332,5
4. Jansen, Saksa	67,5	97,5	105	130	332,5
5. Aleman, Prantsuse	67,0	90	95	120	305
6. Carlsson, Rootsi	65,9	82,5	95	125	302,5
7. Catta, Holland	67,1	90	90	122,5	302,5
8. Duverger, Prantsuse	66,5	90	90	115	290
9. Shams, Egiptus	64,1	90	105	—	202,5

Kergekaalus oodati El Touny kindlat võitu, kuigi oli kuulda, et ta treeningul olevat end veidi vigastanud. Pärast rebimist juhtiski ta, kuigi nii surumises kui ka rebimises tal õnnestus ainult üks katse. Ainsaks kardetavaks vastaseks oli talle Adolf Wagner, kes oli temast ainult 2,5 kg järele. Kuna aga egiptlane tõukamises oli varem stabiilselt saavutanud vähemalt 150 kg, ei aimanud keegi, et järgneb egiptlase täieline fiasko: kolmel katsel ei saanud ta üles algraskuseks võetud 145 kg! Selle õnnestumise puhul olu- niks ta kindel võitja ... Nüüd tuli aga meistriks Wagner, kes surumises tegi 145 kg. Läbi kukkus ka teine egiptlane — El Zeini. Tema ei saanud tõukamises üles algraskuseks võetud 130 kg.

Ameeriklane Terpak, kellel oli kaitsta meistritiitel, tegi ka meeleheitlikku sammu. Pärast 140 kg tõukamist lasi ta järgmiseks raskuseks panna kohe 150 kg, mis oleks talle kindlustanud esikoha kergema kehakaalu tõttu, kuid ebaõnnestumine surus ta koguni kolmandaks. Nii said sakslased kaksikvõidu.

Tehnilised tagajärjed:

1. Wagner, Saksa	74,5	110	112,5	145	367,5
2. Ismayr, Saksa	75	107,5	105	147,5	360
3. Terpak, USA	71,3	105	112,5	140	357,5
4. Lepreux, Prantsuse	74,6	97,5	105	130	332,5
5. El Touny, Egipt.	74,4	115	110	—	225
6. El Zeini, Egiptus	74,4	102,5	102,5	—	205

Poolraskekaalus otsustus meistritiitel tagajärgedega surumises. Ameerika neeger John Davis surus 117,5, millele keegi teine ei pääsenud lähedalegi. Kuna rebimises ja tõukamises temaga ainsana võrdset raskused püstitas Fritz Haller, siis tuli ta võitjaks 10 kg-lise ülekaaluga sama Halleri ees. Davise 117,5 kg surumises on 3,5 kg võrra parem maailmarekordist, kuid ei leidnud maailmarekordina tunnustamist seetõttu, et kohtunikud võtsid tõste vastu 2:1-hääletega.

Omaette peatükiks olid jälle egiptlased. Nii Wassi kui ka M. Saleh said üles ainult oma algraskused ... Lisaks prantslane Ferrari ei saanud algraskust üles rebimises, milleks ta oli võtnud 112,5 kg. Tõukamise tegi ta siiski veel kaasa.

Tehnilised tulemused:

1. Davis, USA	81,5	117,5	120	150	387,5
2. Haller, Saksa	82,5	107,5	120	150	377,5
3. Hostin, Prantsuse	81,0	110	117,5	145	372,5
4. Grimek, USA	81,4	110	112,5	142,5	365
5. Wassif, Egiptus	81,5	100	105	145	350
6. Claussen, Saksa	77,8	100	107,5	135	342,5
7. Saleh, Egiptus	81,4	97,5	105	140	342,5
8. Mutters, Holland	81,4	95	100	132,5	327,5
9. Ferrari, Prantsuse	81,6	100	—	140	240

Raskekaalu võistlust kirjeldan täiesti oma seisukohast lähtudes. Pidasin oma ainsaks konkurendiks saklast Josef Mangerit, kuna S. Stankot ja Wahli ei arvanud endale kardetavaks. Kui mul surumises õnnestus 125 kg, millest rohkem suutis ainult Manger, nimelt 135 kg, mõt-

lesin endamisi, nüüd läheb Mangeriga võitlus lahti esikoha pärast. Rebimises läks algraskus 112,5 kg kui sullepea, nii et publikust käis läbi üldine imestus. Julgelt panin peale 120 kg. See tekitas sakslaste peres närveerimist, pealegi veel kui Mangeri algraskus 117,5 kg ebaõnnestus. R. Ismayr tuli ärritatult minult küsima, palju ma siis üldse kavatsen rebida, kui teiseks raskuseks olen võtnud 120 kg. Västasin külmalt: „125 kg vähemalt!“ See närveeris neid veelgi rohkem. Nad võisid endamisi arvestada, et kui rebimises saavutan Mangeriga kas või võrdse summa, võin ma sakslase surumise edu kinni püüda tõukamises, mis oli ju mu tugevaim ja sakslase nõrgim külj.

120 kg tuli hästi üles, kuid... jäi veidi ette... Katsusin uuesti — sama lugu. Nüüd olin mina läbi. Manger sai rebimise lõppsummaks 122,5 kg, millega ta minust ees oli juba 20 kg. Seda tasa teha oli võimatu. Vahepeal ameeriklane Stanko rebis suureks üllatuseks 127,5 kg! Ka tema oli minust mööda läinud, kuigi ainult 5 kg võrra. Kuid Stanko mind ei huvitanud. Minu suureks sihiks oli meistritiitel. Kas teine või kolmas koht, see polnud mulle oluline, kuna neid kohti olen varem niikuinii pärinud.

Täiesti apetiitult asusin tõukamisele. Niipalju siiski kalkuleerisin, kui palju pean tõukama kolmanda koha kindlustamiseks. Sakslane Wahl oli minust järele 7,5 kg. Arvestasin, et maksimaalselt suudab ta tõugata 157,5 kg, mis tähendaks, et kindlustan pronksmedali ka 152,5 kg puhul. Paningi selle algraskuseks. Selle üles ajanud, katsusin järgmise raskusena 160 kg. Kuid tuju oli kadunud. Pidin kõik tegema üksinda: jälgima teisi, arvutama nende tagajärgi, kalkuleerima ja lõpuks kontsentreerima. Kõik korraga teha käis üle jõu ja 160 kg ebaõnnestus mul mõlemal ülejäänud katsel. Pronksmedali olin siiski kätte saanud, sest Wahl ei tõuganud rohkem kui 150 kg, sedagi vaevaliselt. Ameeriklane sai alles teisel katsel kätte 155 kg, ja 160 tal ebaõnnestus. Kuid minust oli ta ette pääsenud 7,5 kg. Tuli leppida.

Tehnilised tagajärjed:

1. Manger, Saksa	108,9	135	112,5	152,5	410
2. Stanko, USA	98,7	115	127,5	155	397,5
3. Luhaäär, Eesti	123,4	125	112,5	155	390
4. Wahl, Saksa	112,5	120	110	150	380
5. Florent, Prantsuse	104,4	107,5	112,5	145	365
6. Baretta, Itaalia	95,0	110	107,5	135	352,5
7. Jurmalietis, Läti	94,1	105	105	130	340

Seekord olid mul kuldseimad võimalused lüüa Mangerit, sest 410 kg, mis tema saavutas, poleks mul võimatu olnud ületada, kui oleks õnnestunud rebimine. Muuseum ei saa jätta lisamata seda, et Mangeri surumine on niivõrd must, et meie kohtunikud seda kuidagi poleks vastu võtnud. Ta surub jatkude kaupa ja ka järeltõukamisega. Minul tarvitseb lihvida rebimist. Arvan, et ma ei peaks selles taga ajama eeskätt tehnikat, vaid rebima rohkem jõuga. Kuid Viini jaoks on sellest hilja rääkida. Hea õppetunni Viinist sain sellega siiski.

Järgmised maailmavõistlused jäävad Eestist niivõrd kaugel, et osavõtt neist on kahtlane. Kongressil otsustati 1939. a. võistlused anda Ameerikale, kui ta aitab kanda curooplaste sõidutamise kulud. Tahetakse saada 10 päeva eest tasuta ülalpidamist ja lisaks pooled sõidukulud. Ameerika esindajal puudusid selle otsustamiseks volitused, miks esialgu on veel lahtine, kas järgmised võistlused on tingimata Ameerikas. Häälde 1939. a. võistluste korraldaja määramiseks jagunesid järgmiselt: USA 6, Läti 5 ja Egiptus 2. Oluks mul liidult volitus kaasa hääletada, siis kahtlemata oleks korraldajaks saanud Läti. Oleksin hääletanud Läti poolt, mil puhul USA-l ja Lätil oleks olnud võrdset 6 häält. Teiskordne hääletamine oleks Lätile toonud ka Egiptusele antud häälde. Kuid veel pole kindel miski.

KUUST KUUSSE

29 uut laskerekordi

Tänavuse laskespordi hooaja lõpp

Eesti laskurid on sügisperioodil näidanud üha tõusutendentsi ja oktoobri teisel poolel püstitati veelgi maailma jahmatama panevaid tulemusi. Oktoobris ündis maailma kõigi aegade kolm suurimat lasketulemust väikekalibri-püssist laskmises — ületati maailmarekorde, milleni ei ole küündinud seni ükski laskur kogu maailmas. Nende hiigetulemuste autoriteks olid eestlased August Liivik, Alfred Kukk ja Elmar Kivistik.

August Liivik saavutas väikekalibri-püssist 50 m distantsilt kolmest asendist 120 lasuga 1175 silma võimalikust 1200-st. Maailmarekord on prantslase J. Mazoyeri nimel ainult 1158 silmaga. A. Liiviku üksiktulemused: püsti 385 (MR on 380); põlvelt 394 (MR on 389) ja lamades 396 (MR on 398). Alfred Kukk püstitas teise maailma suur-tulemuse, saavutades 60 lasuga kolmest asendist 589 silma võimalikust 600-st. Kolmanda maailma tippmargi autoriks oli Elmar Kivistik, saavutades 30 lasuga kolmest asen-dist 295 silma võimalikust 300-st.

Eesti laskurid on hooaja jooksul püstitanud 29 Eesti uut laskerekordi ja nendest terve rea üle maailmarekordi!

Ülevaate saamiseks Eesti laskespordi tasemest jatkan allpool läbilõike andmist oktoobrikuu teise poole jooksul peetud võistlusist.

Eesti ohvitseride laskespordi keskühingu meistrivõist-lustest võttis osa üle riigi 70 ohvitser-laskurit. Ltn. Alfred Kukk püstitas uue ER-i vabapüstolist laskmises 547 sil-maga, A. Kukk tuli kolmekordseks ohvitserkonna meistriks laskmises.

Sõjaväe ja piirivalve üleajateenijate laskespordi kesk-ühingute vahelisest laskevõistlusest võttis osa üle riigi 45 laskurühingut 350 võistlejaga. Võistlusel üllatasid piiri-äärsed väeosad ja lahingkooli meeskond Eesti eliitlasku-ritega startides jäi kolmandale kohale. Soome allohvitseride liidu rändauhinna võitis teistkordselt piirivalve ÜLK.

Ohvitseride laskespordi keskühingu üksikühingute vahe-listel laskevõistlustel esines 21 laskurühingut 150 võistlejaga. Ltn. A. Kukk saavutas väikekalibri-püssist 60 lasuga 589 silma.

Meeldivamad
ja
suurema levikuga
paberossi-
tubakad ●

OVOMALTINE

on kasulik igalpool, olgu spordi või kutsetöö alal tegutsejatele, kus edu suurel määral oleneb vastupidavusest. «Ovomaltine» aitab suurendada vaimlist ja kehalist võimet. Kas ei peaks Teiegi tähelepanu pöörama sellele oma võimete kindlustamisel?

Saadaval kõikides apteekides ja rohucauplustes.

Pealadu: A/S «Ephag»
Tallinn: Harju tän. 41 ja
Narva mnt. 42
Tartu: Kompanii 1

D' A. WANDER A. G. BERN, SCHWEIZ

OVOMALTINE *tervendab ka Teid!*

Paide laskurklubi võistlustel üllatas maailma sensatsioonilise tulemusega August Liivik, saavutades väikekalibri püssist 120 lasuga 1175 silma.

Eesti üliõpilaskurid võistlesid SELL-i ja Eesti, Soome ja Saksa üliõpilaskondade vahel korrespondentsvõistluses väikekalibri püssist lamades asendis. Eesti meeskond tuli ülekaalukalt võitjaks. Samuti võideti veel Soome üliõpilasi sõjapüssist laskmises.

29. oktoobril toimus iga-aastane suurim hooaja laskevõistlus lahingkooli ULU, Tallinna maleva Lõuna ja Põhja malevkonna vahel. Võistlusel startisid kõik Tallinna nimekamad laskurid. Väikekalibri püssist saavutati hiilgavaid tulemusi: Elmar Kivistik 30 lasuga kolmest asendist 295 silma; Johannes Vilberg 293; Endel Rikand 289 ja 285 silmaga järgnesid Ernst Vilbert, Aleksander Lenk ja Heinrich Tomberg. Samuti olid head täpsussõjapüssist tulemused. Lahingkooli meeskond võitis teiskordselt rändauhinna.

30. oktoobril peeti viimane osa Eesti meistrivõistlustest laskmises. Kavas oli sõjapüstolist punkti- ja lahinglaskmine. Võistlusel saavutati häid tulemusi ka sõjapüstolist laskmises. Uusi suurmeisterid tuli juure kolm. Erimeistri norme täitis üheksa püstolilaskurit. Eesti meistriks tuli teiskordselt ltn. Alfred Kukk, saavutades 283 silma. Lahinglaskmises tuli Eesti meistriks kapt. Gustav Padar, saavutades 15 tabamust ja 128 silma.

Poola võitis Läti poksis 12:4

Poola-Läti esimene poksimaavõistlus peeti 13. novembril Torunis 3500 pealtvaataja ees. Kohtunikuna

erapooletust riigist tegutses meie P. Matsov, kelle otsustega jäid mõlemad pooled rahule. Maavõistlus, millel Poolal esindas teine garnituur, lõppes Poola võiduga 12:4.

Lätlased võitsid kukk- ja kergekaalus. Esimeses kaalus Trusis võitis Janovski punktidega. Teises kaalus sai A. Kniesis 1. roundil kulmuvigastuse, kuid kuna ta enne seda oli olnud ülekaalus, siis vastavalt uutele määrustele kuulutati ta võitjaks.

Eesti kaotas Läti lauatennises 0:9!

Ees on maavõistlus Soomega

Möödunud aastavahetusel pandi uus alus tennisliidu lauatennise seksioonile ja see spordiala on varjusurma aastate järele leidnud rohkem harrastamist. Kevadeperioodil peeti kolm maavõistlust, millest võideti üks ja kaotati kaks. Sügise hooaeg avati 9. novembril Tallinnas Eesti ja Läti vahelise viienda maavõistlusega.

Läti rahvusmeeskond on käinud igal aastal maailma-meistri võistlustel ja saanud suuri kogemusi rahvusvahelises läbikäimises. Nii on Läti nimekam mängija A. Ošins esinenud 79 (!) korda rahvusmeeskonnas ja Eesti võrdlusena pidanud ainult kümme maavõistlust. Sellega on seletatav suur klassivahe Eesti ja Läti vahel lauatennises. Eestil tuli võtta vastu katastroofiline kaotus 0:9, kuigi meie meeskond pakkus oma parimat maavõistlust.

Maavõistluse üksiktulemused: A. Ošins (L) — A. Frants (E) 21:14, 21:3. D. Stams (L) — F. Laane (E) 21:13, 21:11. S. Joffe (L) — A. Loigo (E) 21:15, 21:17. D. Stams — A. Frants 21:10, 21:15. A. Ošins — A. Loigo 21:8, 21:8. S. Joffe — F. Laane 22:20, 21:15. D. Stams — A. Loigo 21:9, 21:14. S. Joffe — A. Frants 13:21, 23:21, 21:14. A. Ošins — F. Laane 21:13, 21:18.

Aastavahetusel on ees maavõistlused Soomega Helsingis ja esmakordselt Rootsiga Tallinnas. Detsembri algul toimub Balti teine lauatennise-turniir Riias Eesti, Läti ja Leedu rahvusmeeskondade osavõtul.

Oma asjus

E. Spordilehe jõuluzurnaali ilmub detsembrikuu keskpaiku suurendatud kaustas ja mitmevärvitrukis.

Peale kõige muu on jõuluzurnaalile varutud järgmised artiklid:

Dr. H. Jürgenson: Tervishoidlik kontroll keha kasvatases.

A. Peepre: Suusatamise põhiettevalmistus.

Toomas Kivi: Kahekümnekolmanda küsimusi kõigile.

V. Vaiksaar: Meie hüppajatest.

E. Nurk: Spordi-suvekool — eeskuju kõigile.

B. Lepik: Tennispordist.

Eesti Spordilehe jõuluzurnaalis hakkab ilmuma Alec James'i huvipäraselt kirjutatud elulugu.

Sajad tuhanded, kes teda imetlesid, ja miljonid, kes teda nägid ning kes temast on lugenud, ei unusta Alec James'i kunagi. Šotimaa kuulsaim jalgpallimees on pärast 15 aastat kestnud võrreldamatut ja ebatavaliselt edukat jalgpalli-karjääri loobunud tegevspordimisest ja siirdunud erusse. Ta lahkus pallimurult oma võimete tipul ja jääb seepärast Inglise jalgpalliajaloos püsima kui harukordne suursportlane, kelle kustumist pole kunagi nähtud. Ilmuvates autobiograafilistes mälestustes Alec James viib meid Inglismaa ja Šotimaa jalgpalli telgitagustesse, mis oma kireva ja huviküllase eluga peaksid haarama ka meie jalgpallihuvilisi.

AS TEKLA RIIDE KAUPLUSED

TALLINN: S. KARJA 15,
PÄRNU MNT. 6, ESTONIA PST II.

HAAPSALU, KURESAARE,
MUSTVEE, NARVA, PETSERI, PÄRNU,
RAKVERE, VALGA, VILJANDI, VÖRU

ERA

„PÄEVALEHT“

ON ISESEISEV, DEMOKRAATLIK JA
ÜLERIIKLIKULT LEVINUIV AJALEHT

SUURIM NING KASULIKEM KUULUTAMISE LEHT EESTIS.
HINNATA KAASANDENA IGAL PÜHAPÄEVAL PILKE- JA
NALJALEHT „KRATT“

MEIE KIRJASTUSEL ILMUB

„LASTE RÕÕM“

— EESTI POPULAARSEIM LASTEAJAKIRI

T. E. K.-Ü.

GRAAFIKATÖÖSTUS

ON TÄIELISIM TOOSTUS SEL ALAL EESTIS

TRÜKIKODA

KÖITEKODA

TSINKOGRAAFIA

LITOGRAAFIA

OFFSET-TRÜKK

HINNAD KÕIGILE
VASTUVÕETAVAD

TELLIMISTE
TÄITMINE KIIRE

SUURIMAD NING TÄIELISIMAD

RAAMATU- JA KIRJUTUSMATERJALIDE
KAUPLUSED

KIRJANDUSE JA PABERILAOD EESTIS

TALLINNA EESTI KIRJASTUSÜHISUS

TALLINN-EESTI, PIKK T. 2.

OMA TELEF. KESKJAAV 428-83

Tall. E. Kirj.-üh. tr. Pikk 2. 1938.